

Partnerstwo w gminie Strumień

Partnerství v obci Strumień

Partnership in the municipality of Strumień

Partnerstvo v obci Strumień



Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Projekt lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Współpraca transgraniczna Gminy Strumień z gminami partnerskimi z Czech i Słowacji

Najdłużej, bo od 2002 r., trwa współpraca Gminy Strumień i **Miasta Petřvald** z Czech. Gminy aktywnie i owocnie współpracują na niwie kulturalnej, sportowej i projektowej. Zrealizowano trzy projekty: „Stworzenie centrum kulturalno-rekreacyjnego w Strumieniu”, „Poznajemy się nawzajem” oraz „Kulturalne pogranicze - modernizacja infrastruktury kulturowo-sportowej w Petřvaldzie, w Strumieniu i w Jasienicy”. Efekty ekonomiczne, a przy tym zawiązane prawdziwe braterstwo stały się wzorcem transgranicznej współpracy.

Od 2008 r. współpracujemy z **Gminą Dolní Domaslavice** z Czech. Dotychczasowe działania to wspólny projekt pn. „Dzieci i kultura bez granic” realizowany przez Szkołę Podstawową z Zabłocia i szkołę z Dolnych Domaslavic.

Owocna współpraca nawiązała się pomiędzy **Stowarzyszeniem Pro Gymnasium w Ostravie** oraz Gimnazjum im. Powstańców Śląskich w Strumieniu. Zrealizowano dwa, bogate w liczne wydarzenia o szerokim zakresie społecznym (np. rekonstrukcja historyczna wyzwolenia Strumienia), wspólne projekty: „Podróż przez historię” oraz „Podróż przez historię - czasy komunizmu”.

Cezhraničná spolupráca obce Strumień s partnerskými obcami z Českej a zo Slovenskej republiky

Najdlhšiu spoluprácu, už od roku 2002, má obec Strumień s **mestom Petřvald** z Českej republiky. Obce aktívne a úspešne spolupracujú v kultúrnej, športovej a projektovej oblasti.

Boli zrealizované tri projekty: „Tvorba kulturno-rekreačného strediska v Strumieni”, „Vzájomne sa spoznávame” a „Kultúrne pohraničie - modernizácia infraštruktúry v Petřvaldě, v Strumieni a v Jasienici”. Ekonomické prínosy a s tým spojené s skutočné bratstvo sa stali vzorom cezhraničnej spolupráce.

Od roku 2008 spolupracujeme s obcou **Dolní Domaslavice** z Českej republiky. Doterajšou činnosťou bol spoločný projekt s názvom „Deti a kultúra bez hraníc” zrealizovaný Základnou školou zo Zabłocia a školou z Dolních Domaslavic.

Úspešná spolupráca vznikla medzi **Združením PRO GYMNÁZIUM z Ostravy** a Gymnáziom (v Poľsku je to základná škola vyššieho stupňa) Slezských povstancov v Strumieni. Boli zrealizované dva spoločné projekty, bohaté na mnohé udalosti so širokým sociálnym ohlasom (napr. historická rekonštrukcia osvobodenia Strumieni): „Cesta dejinami”, ako aj „Cesta dejinami - obdobie komunizmu”.

Přeshraniční spolupráce obce Strumień s partnerskými obcemi z České a Slovenské republiky

Nejdelší spolupráci, která trvá od roku 2002, má obec Strumień s **městem Petřvald** z České republiky. Obce aktivně a úspěšně spolupracují v kulturní, sportovní a projektové oblasti.

Byly zrealizovány tři projekty: „Tvorba kulturně-rekreačního střediska v Strumieni”, „Vzájemně se poznáváme” a „Kulturní pohraničí - modernizace infrastruktury v Petřvaldě, v Strumieni a v Jasienici”. Ekonomické přínosy a s tím spojené opravdové bratrství se staly vzorem přeshraniční spolupráce.

Od roku 2008 spolupracujeme s obcí **Dolní Domaslavice** z České republiky. Dosavadní aktivitou byl společný projekt s názvem „Děti a kultura bez hranic” realizován Základní školou ze Zabłocia a školou z Dolních Domaslavic.


Úspěšná spolupráce vznikla mezi **Sdružením PRO GYMNÁZIUM z Ostravy** a Gymnáziem (v Polsku je to základní škola vyššího stupně) Slezských povstalců v Strumieni. Byly zrealizovány dva společné projekty bohaté na mnoho událostí se širokým sociálním ohlasem (např. historická rekonstrukce osvobození Strumieni): „Cesta dějinami” a taky „Cesta dějinami - období komunismu”.

Cross-border cooperation between the Municipality of Strumień and partner municipalities in the Czech Republic and Slovakia

The longest, since 2002, is the cooperation of the Municipality of Strumień and **Petřvald city** from the Czech Republic. These municipalities actively and fruitfully cooperate in cultural, sporting and project fields. Three projects were completed: „The creation of cultural and recreational centre in Strumien”, „Getting to know each other” and „Cultural frontier - modernization of cultural and sports infrastructure in Petřvald, Jasienica and Strumien”. Economic effects, and at the same time true brotherhood that was tied between these municipalities, became an excellent example of cross-border cooperation.

Since 2008 we cooperate with the **Municipality of Dolní Domaslavice** from the Czech Republic. Previous actions is a joint project titled: „Children and culture without borders”, implemented by the primary school in Zabłocie and a school in Dolní Domaslavice.


Fruitful cooperation has been established between the **ProGymnasium Association** in Ostrava and Silesian Insurgents Gymnasium in Strumien. Two, rich in numerous events with a wide range of social (e.g., reconstruction of historical liberation of Strumien), joint projects have been completed: „A travel through history” and „A journey through history - the times of communism.”

 W 2011 r. została podpisana umowa z **Miastem Šenov**. Współpraca również odbywa się w dziedzinie edukacji. Gimnazjum w Strumieniu z zaprzyjaźnioną szkołą w Šenovie zrealizowało projekt „Razem odkrywamy świat” oraz „Śląsk - nasza wspólna ojczyzna”. Dzięki wspólnemu porozumieniu zainicjowano projekt „Ekodpowiedzialni”, którego inauguracja osiągnęła medialny sukces.

Współpracę transgraniczną rozpoczął Zespół Szkół w Pruchnej z **Religijnym Ośrodkiem Wolnego Czasu św. Jana Boska w Hawierzowie**. Wspólny realizowany projekt nosi nazwę „Po drugiej stronie lustra - zwyczaje, tradycje i różnice kulturowe po obu stronach Olzy”.

Z **Województwem Żylińskim** ze Słowacji Gmina Strumień zrealizowała duży inwestycyjny projekt: „Budatín - Strumień: Rewitalizacja i rozwój dziedzictwa kulturowego” - stworzenie Galerii pod Ratuszem w Strumieniu. Przez cały czas realizacji projektu oraz po jego zakończeniu strona polska uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych na Słowacji, natomiast w Galerii pod Ratuszem w Strumieniu prezentowane są wystawy dzieł słowackich artystów oraz zasoby Považského Muzeum w Žilinie.


W ramach projektów z **Kysuckim Muzeum w Czadcy** odbyły się wycieczki dla około 800 dzieci polskich i słowackich ze wszystkich szkół i przedszkoli, które miały okazję zwiedzić sąsiednie kraje. Były to projekty: „Muzeum dzieciom”, „Szkoła w muzeum”, „Bliscy sobie - wspólne publikacje szansą poznania pogranicza”. W ramach tego ostatniego wydano też foldery polsko-słowackie o najciekawszych miejscach powiatu Czadca, Kysuckiego Nowego Miasta i gminy Strumień.

 V roku 2011 bola podpísaná dohoda s **mestom Šenov**. Spolupráca sa tiež uskutočňuje v oblasti vzdelávania. Gymnázium v Strumieni so spriateľnou školou v Šenove zrealizovalo projekt „Spoločne objavujeme svet” a „Slezsko - náš spoločný domov”. Vďaka spoločnej dohode sa začala realizácia projektu „EKO-zodpovední”, ktorého rozbehnutie bolo mediálnym úspechom.

Zespół Szkół (Združená škola) v Pruchnej začala spoluprácu s **Cirkevným strediskom voľného času sv. Jana Boska v Havířově**. Spoločne realizovaný projekt má názov „Z druhej strany zrkadla - zvyky, tradície a kultúrne rozdiely na oboch stranách Olši”.

So **Žilinským krajom** na Slovensku zrealizovala obec Strumień veľký investičný projekt: „Budatín - Strumień: Revitalizácia a rozvoj kultúrneho dedičstva” - tvorba Galérie pod Radnicou v Strumieni. Počas celej doby realizácie projektu, ako aj po jeho ukončení, sa polská strana zúčastňuje na kultúrnych podujatiach na Slovensku a v Galérii pod Radnicou sú prezentované výstavy diel slovenských umelcov a zbierky Považského múzea v Žiline.


V rámci projektov s **Kysuckým múzeom** v Čadci boli usporiadané výlety pre približne 800 polskich a slovenských detí zo všetkých škôl a materských škôlok, ktoré mali príležitosť navštíviť susedné krajiny. Boli to projekty „Múzeum deťom”, „Škola v múzeu”, „Blízki pre seba - spoločné publikácie šancou spoznania pohraničia”. V rámci tohto posledného projektu boli tiež vydané polsko-slovenské brožúry o najzaujímavejších miestach v okrese Čadca, Kysucké Nové Mesto a v obci Strumień.

 V roce 2011 byla podepsána dohoda s **městem Šenov**. Spolupráce se taky uskutečňuje v oblasti vzdělávání. Gymnázium v Strumieni se spřátelenou školou v Šenově zrealizovaly projekt „Společně objevujeme svět” a „Slezsko - náš společný domov”. Díky společné dohodě byl zahájen projekt „EKO-zodpovědní”, zahájení kterého bylo mediálním úspěchem.

Zespół Szkół (Sdružená škola) v Pruchné zahájila spolupráci s **Církevním střediskem volného času sv. Jana Boska v Havířově**. Společně realizovaný projekt má název „Z druhé strany zrcadla - zvyky, tradice a kulturní rozdíly na obou stranách Olše”.

Se **Žilinským krajem** na Slovensku zrealizovala obec Strumień veľký investičný projekt: „Budatín - Strumień: Revitalizace a rozvoj kulturního dědictví” - tvorba Galerie pod radnicí v Strumieni. Během celé doby realizace projektu a po jeho ukončení se polská strana zúčastňuje kulturních akcí na Slovensku a v Galerii pod radnicí jsou prezentovány výstavy děl slovenských umělců a sbírky Považského muzea v Žilíně.


V rámci projektů s **Kysuckým muzeem** v Čadci byly uspořádány výlety pro přibližně 800 polskich a slovenských dětí ze všech škol a mateřských škol, které měly příležitost navštívit sousední země. Byly to projekty „Muzeum dětem”, „Škola v muzeu”, „Blízcí sobě - společné publikace šance poznání pohraničí”. V rámci tohoto posledního projektu byly taky vydány polsko-slovenské brožury o nejzajímavějších místech v okrese Čadca, Kysucké Nové Mesto a ve městě a v obci Strumień.

 In 2011 an agreement with **the City of Šenov** has been signed. The cooperation also takes place in the field of education. The Gymnasium in Strumień with a friend school in Šenov implemented the following projects: „Together we discover the world” and „Silesia - our common homeland”. Thanks to an agreement a project „Eco-responsible” was initiated, which inauguration had a success in the media.

Cross-border cooperation has also been established between in School Complex in Pruchna and **Free Time Religious Centre of John the Divine in Havířov**. The joint ongoing project is called „Through the Looking Glass - customs, traditions and cultural differences on both sides of Olza”.

With **Žilina Voivodeship** in Slovakia, the Municipality of Strumień executed a large investment project „Budatín - Strumien: The revitalization and development of cultural heritage” - a Gallery under the Town Hall in Strumień has been created. Throughout the duration of the project and after its completion Polish party participates in cultural events in Slovakia, while in the Gallery under the Town Hall in Strumień an exhibition of works of Slovak artists and resources from Považskio Museum in Žilina are presented.


As part of projects implemented with **Kysucke Museum in Čadca**, tours for about 800 Polish and Slovak children from all schools and kindergartens were held; these children had the opportunity to visit neighbouring countries. These were the projects: „The Museum for Children”, „School at the Museum”, „Close to themselves - joint publications as a chance to know the borderlands”. As part of the latter, Polish-Slovak folders with the most interesting places in counties Čadca, Kysucki Nowe Miasto and Strumień were issued.

 Wymiana kulturalna i sportowa odbywa się w ramach projektów z gminami: **Dolný Hričov** i **Krasňany**. Z **Gminą Krasňany** zrealizowano projekty: „Poprawa bezpieczeństwa drogowego w granicy polsko-słowackiej” oraz „Współpraca, która nie zna granic”. Z **Gminą Dolný Hričov** zrealizowano projekt „Hričovské pastorále”. Mieszkańcy gminy Strumień mieli okazję wyjeżdżać na wycieczki, zawody sportowe, a zespoły miały okazję uświetnić swoimi występami wydarzenia kulturalne po drugiej stronie granicy.

Obecnie wspólnie z dwoma w/w gminami realizujemy dwa projekty: „Sportowe partnerstwo w gminie Strumień, gminie Dolný Hričov i gminie Krasňany” oraz „Wspólne poznawanie kultury i dziedzictwa na pograniczu polsko-słowackim”. W ramach tych projektów spotykamy się aż 12 razy na turniejach sportowych oraz kilka razy w czasie wspólnych wydarzeń kulturalnych.

Na niwie kulturalnej współpracujemy z **Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Żylinie**, realizując projekt „Podróż po kulturalnym roku”, dzięki któremu zespoły i chóry z terenu gminy Strumień miały okazję zaprezentować swoją twórczość po słowackiej stronie.


W dziedzinie edukacji współpracuje również Szkoła Podstawowa w Strumieniu ze szkołą w **Rudinie**. Zrealizowany został projekt „Wspólnota życia codziennego za granicą”. Dzieci brały udział w turniejach sportowych i wycieczkach edukacyjnych.

 Kultúrna a športová výmena sa kona v rámci projektov s obcami: **Dolný Hričov** a **Krasňany**. S obcou **Krasňany** boli zrealizované projekty: „Zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky v polsko-slovenskom pohraničí” a „Spolupráca, ktorá nepozná hranice”. S obcou **Dolný Hričov** bol zrealizovaný projekt „Hričovské pastorále”. Obyvatelia obce Strumień mali príležitosť zúčastniť sa výletov, športových pretekov a súbory mali príležitosť spestriť svojimi vystúpeniami kultúrne podujatia na druhej strane hranice.

V súčasnej dobe realizujeme spolu s dvoma vyššie uvedenými obcami dva projekty: „Športové partnerstvo v obci Strumień, v obci Dolný Hričov a v obci Krasňany”, ako aj „Spoločné spoznávanie kultúry a dedičstva v polsko-slovenskom pohraničí”. V rámci týchto projektov sa až 12 krát stretávame na športových turnajoch a niekoľkokrát počas spoločných kultúrnych podujatí.

V oblasti kultúry spolupracujeme s **Krajským kultúrnym strediskom v Žiline** a realizujeme projekt „Putovanie kultúrnym rokom”, vďaka ktorému súbory a zbory z územia obce Strumień mali príležitosť prezentovať svoju tvorbu na slovenskej strane.


V oblasti vzdelávania spolupracuje Základná škola v Strumieni aj so školou v **Rudine**. Spoločne zrealizovali projekt „Spoločne za hranice všedných dní”. Deti sa zúčastnili na športových turnajoch a vzdelávacích výletoch.

 Kulturní a sportovní výměna se koná v rámci projektů s obcí: **Dolný Hričov** a **Krasňany**. S obcí **Krasňany** byly realizovány projekty: „Zlepšení cestní bezpečnosti v polsko-slovenském pohraničí” a „Spolupráce, která nepozná hranice”. S obcí **Dolný Hričov** byl zrealizován projekt „Hričovské pastorále”. Obyvatelé obce Strumień měli příležitost se zúčastnit výletů, sportovních závodů a soubory měli příležitost zpestřit svými vystoupeními kulturní akce na druhé straně hranice.

V současné době realizujeme společně se dvěma výše uvedenými obcemi dva projekty: „Sportovní partnerství v obci Strumień, v obci Dolný Hričov a v obci Krasňany” a taky „Společné poznávání kultury a dědictví v polsko-slovenském pohraničí”. V rámci těchto projektů se už po dvanácté setkáváme na sportovních turnajích a několikrát během společných kulturních akcí.

V oblasti kultury spolupracujeme s **Krajským kulturním střediskem v Žiline** a realizujeme projekt „Putování kulturním rokem”, díky kterému měly sobory a sbory z území obce Strumień příležitost prezentovat svou tvorbu na slovenské straně.


V oblasti vzdělávání spolupracuje Základní škola v Strumieni taky se školou v **Rudině**. Společně zrealizovaly projekt „Společne za hranice všedných dnů.”. Děti se zúčastnily sportovních turnajů a vzdělávacích výletů.

 Cultural and sporting exchange takes place in projects with the Municipalities of **Dolný Hričov** and **Krasňany**. With the **Municipality of Krasňany** the projects: „Improving road safety in the Polish-Slovak borderlands” and „Cooperation, which knows no borders” have been implemented. With the Municipality of **Dolný Hričov**, the project „Hričovské Pastorale” have been implemented. Residents of the Municipality of Strumień had the opportunity to go on trips, sport competitions, and the bands had the opportunity to add splendour with their performances to cultural events across the border.

Currently, together with two above-mentioned municipalities, we are implementing two projects: „Sports Partnership in the Municipality of Strumien, the Municipality of Dolný Hričov and the Municipality of Krasňany” and „Common learning of culture and heritage on the Polish-Slovak border.” During these projects we meet up to 12 times during sports competitions and several times during joint cultural events.

We also cooperate with **the Regional Cultural Centre in Zilina** in the field of culture, at the project „Cultural year journey”, so that the bands and choirs from the Municipality of Strumień have the opportunity to present their work on the Slovak side of the border.


Primary School in Strumień also cooperates with a school in Rudina in the field of education. The project „Community of everyday life abroad” was implemented. Children took part in sports tournaments and educational trips.

 Warto wspomnieć o wieloletniej współpracy międzynarodowej klubu sportowego „Orzeł” Zabłocie przy organizacji turnieju piłki nożnej z FK Slovan **Záblatii** TJ Sokol **Záblatí** z Czech oraz Družstevník **Záblatie** ze Słowacji, czyli drużyn z miejscowości o pokrewnych nazwach, która procentuje wieloma przyjaźniami w duchu sportowej rywalizacji.

Partnerzy z Czech i Słowacji są zawsze obecni na cyklicznej imprezie strumieńskiej „Staromiejska Wiosna”, która odbywa się w pierwszy weekend czerwca. Co roku, tuż przed świętami Bożego Narodzenia, organizowane jest też spotkanie przedstawicieli gmin partnerskich - Wigilia Europejska, z udziałem posłów oraz eurodeputowanego Jana Olbrychta.

Od wielu lat gmina Strumień aktywnie działa, budując dobrosąsiedzkie więzi na pograniczu polsko-czesko-słowackim. Aktywność i zaangażowanie pozwalają na budowanie mostów i stają się istotnym elementem integracji europejskiej. Współpraca transgraniczna to cegiełka, jaką wkładają gminy partnerskie, budując fundament wspólnej Europy, w której nie ma miejsca na ksenofobię, bariery i konflikty.


Współpraca daje też regionom granicznym wymierne korzyści rozwoju, i buduje wzajemne więzi przy wymianie doświadczeń, które są bezcenne.

 Za zmienku stojí dlhodobá medzinárodná spolupráca športového klubu „Orzeł” Zabłocie pri organizovaní futbalových turnajov spolu s FK Slovan Záblatii TJ Sokol Záblatí z Českej republiky, ako aj spolkom Družstevník Záblatie zo Slovenska, čiže družstiev s príbuznými názvami miest, čo prispieva k mnohým priateľstvám v duchu športového súťaženia.

Partneri z Českej a Slovenskej republiky sú vždy prítomní na cyklickej akcii v Strumieni „Staromestská jar”, ktorá sa koná každý rok prvý júnový víkend. Každý rok sa tesne pred Vianocami organizuje stretnutie so zástupcami partnerských obcí - Európsky Štedrý deň za účasti poslancov a europoslancu Jana Olbrychta.

Už dlhé roky sa obec Strumień aktívne zúčastňuje na budovaní dobrých susedských vzťahov v polsko-česko-slovenskom pohraničí. Aktívnosť a angažovanosť umožňujú budovať mosty a sú dôležitým prvkom európskej integrácie. Cezhraničná spolupráca predstavuje tehličku, ktorú partnerské obce vkladajú do základov spoločnej Európy, v ktorej neexistuje priestor pre xenofóbiu, bariéry a konflikty.

Spolupráca je hmatateľným prínosom pre rozvoj pohraničných regiónov a buduje vzájomné vzťahy prostredníctvom výmeny skúsenosti, ktoré majú neoceniteľnú hodnotu.

 Je třeba zmínit se o dlouhodobé mezinárodní spolupráci sportovního klubu „Orzeł” Zabłocie v organizování turnajů v kopané s FK Slovan Záblatii TJ Sokol **Záblatí** z České republiky a taky spolkem Družstevník **Záblatie** ze Slovenska, čili družstev z obcí s příbuznými názvy, což přispívá k přátelství a sportovnímu soutěžení.

Partneři z České a ze Slovenské republiky jsou vždy přítomni na cyklické akci v Strumieni „Staroměstské jaro”, která se koná každoročně o prvním červnovém víkendu. Každý rok těsně před Vánoci je organizováno setkání se zástupci partnerských obcí - Evropský štedrý den za účasti poslanců a europoslance Jana Olbrychta.

Obec Strumień se už dlouhá léta aktivně podílí na budování dobrých sousedských vztahů v polsko-česko-slovenském pohraničí. Aktivnost a angažovanost umožňují budovat mosty a jsou důležitým prvkem evropské integrace. Přeshraniční spolupráce je cihlička, kterou partnerské obce přidávají k základům společné Evropy, ve které není prostor pro xenofobii, bariéry a konflikty.

Spolupráce je hmatatelným přínosem pro rozvoj pohraničních regionů a buduje vzájemné vztahy prostřednictvím výměny zkušeností, které mají neocenitelnou hodnotu.

 It is worth to mention the long-term international cooperation between „Orzeł” Zabłocie sports club at the organization of football tournament with FK Slovan **Záblatii** TJ Sokol **Záblatí** from the Czech Republic and Družstevník **Záblatie** from Slovakia, so the teams from towns with similar names, that pays many friendships in the spirit of sportsmanship.

Partners from Czech Republic and Slovakia are always present in the cyclic event in Strumień - „The Old Town Spring”, which takes place during the first weekend of June. Every year, just before Christmas, a meeting of representatives of partner municipalities also takes place - a European Christmas Eve, with the participation of MPs and MEP - Jan Olbrycht.

For many years, the Municipality of Strumień acts, building good-neighbourly relations on the Polish-Czech-Slovak border. This activity and commitment allow one to build “bridges” and become an important element of European integration. Cross-border cooperation is a building block that is put by partner municipalities, building the foundation of a common Europe, where there is no place for xenophobia, barriers and conflicts.

The cooperation also provides border regions with measurable development benefits, and builds mutual ties during the exchange of experiences, that are priceless.



Prezentacja gmin w ramach projektu:

„Rozwój współpracy szansą na rozwiązanie wspólnych problemów i bliższe poznanie”

w ramach programu „Europa dla Obywateli”,
działanie 1 „Aktywni obywatele dla Europy”,
poddziałanie 1.1. „Spotkania mieszkańców miast partnerskich”.



Prezentácia obcí v rámci projektu

„Rozvoj spolupráce šancou na riešenie spoločných problémov a bližšie spoznanie sa”

v rámci programu „Európa pre občanov”,
Akcia 1. „Aktívni občania pre Európu”,
opatrenie 1.1. „Stretnutia občanov v rámci družobných partnerstiev miest”.



Prezentace obcí v rámci projektu

„Rozvoj spolupráce šanci na řešení společných problémů a bližší poznání se”

v rámci programu „Evropa pro občany”,
Akce 1. „Aktivní občané pro Evropu”,
Opatření 1.1. - „Setkávání občanů v rámci partnerských měst”.



Presentation of the municipalities in the project

„Development of cooperation - a chance to solve common problems and further knowledge”

within the program „Europe for Citizens”
Action 1 „Active citizens for Europe”,
Sub-action 1.1. „Town twinning citizens’ meetings.”



Miasto Šenov należy do najstarszych miejscowości w rejonie Frýdka. Jego położenie geograficzne to 49°47' szerokości północnej i 18°22' długości wschodniej. Zajmuje powierzchnię 1663 ha, przy czym 900 ha to tereny rolnicze, 430 ha lasy na północnych i południowych stokach, 77 ha powierzchnie wód, 86 ha tereny zabudowane. Najniżej położony punkt znajduje się na wysokości 234 m nad poziomem morza w korycie rzeki Lučiny i jest to grobla Volenského rybníka (Volenského stawu). Najwyżej położony punkt znajduje się na wysokości 303 m n.p.m. - punkt orientacyjny na skraju lasu Bobčok w kierunku Dolní Datyně. Na dzień pierwszego stycznia 2014 roku Šenov liczył 6 219 mieszkańców.

Dokładna data założenia Šenova nie jest znana, po raz pierwszy został wzmiankowany w dokumencie z początku XIV wieku, w którym został wymieniony wraz z innymi wsiami diecezji wrocławskiej, które miały obowiązek płacenia dziesięciny. Dokument zachował się jedynie w opisie, który nie jest datowany, przyjmuje się jednak, że został spisany około roku 1305. Możemy jednak przypuszczać, że wieś istniała już w XIII wieku.

Mesto Šenov patrí k najstarším obciam na v okolí Frýdka. Jeho zemepisná poloha je 49°47' severnej šírky a 18°22' východnej dĺžky. Územie mesta sa rozprestiera na katastri s rozlohou 1663 ha, pričom 900 ha tvorí poľnohospodárska pôda, 430 ha lesy na severných a južných svahoch, 77 ha vodné plochy, 86 ha zastavené plochy. Najnižšie položený bod sa nachádza v nadmorskej výške 234 m a leží na toku rieky Lučiny - hrádza Volenského rybníka. Najvyššie položený bod je 303 m n. m. - rozcestník Dolným Datyním pri lese Bobčok. K prvému januáru roku 2014 mal Šenov 6 219 obyvateľov.

Presný dátum založenia Šenova nie je známy, po prvýkrát sa zmieňuje v listine z počiatku 14. storočia, v ktorej je vymenovaný spolu s ostatnými dedinami vratislavskej diecézy, ktoré mali povinnosť odvádzať desiatky. Listina sa zachovala iba v opise, ktorý nie je datovaný, všeobecne sa však uvádza, že bol spísaný okolo r. 1305. Môžeme však predpokladať, že dedina existovala už v 13. storočí.

foto: Miroslav Lysek




foto: Miroslav Lysek

Město Šenov patří k nejstarším obcím na Frýdecku. Jeho zeměpisná poloha je 49°47' severní šířky a 18°22' východní délky. Území města se rozprostívá na katastru o rozloze 1663 ha, přičemž 900 ha tvoří zemědělská půda, 430 ha lesy na severních a jižních svazích, 77 ha vodní plochy, 86 ha zastavěné plochy. Nejnižší položený bod leží v nadmořské výšce 234 m a nachází se na toku řeky Lučiny - hráz Volenského rybníka. Nejvýše položený bod je 303 m n. m. - rozcestník Dolním Datyním u lesa Bobčok. K prvnímu lednu roku 2014 měl Šenov 6 219 obyvatel.

Přesné datum založení Šenova není známo, poprvé se zmiňuje v listině z počátku 14. století, v níž je vyjmenován spolu s ostatními vesnicemi vratislavské diecéze povinnými odvádět desátky. Listina se dochovala pouze v opisu, který není datován, všeobecně se však uvádí, že byla sepsána okolo r. 1305. Můžeme však předpokládat, že vesnice existovala již ve 13. století. Ve svých počátcích se obec jmenovala Sonow a byla v držení pánů, kteří se po ní psali.


Šenov the oldest town in the Frýdek region. Its geographical location is 49°47' north latitude and 18°22' east longitude. It occupies an area of 1,663 ha and 900 ha of agricultural land, 430 hectares of forests in the northern and southern slopes, 77 hectares of surface waters, 86 hectares of built-up areas. Its lowest point is located at an altitude of 234 m above sea level in the Lučiny riverbed and it is a dike of Volenski pond. Its highest point is located at an altitude of 303 m above sea level - it is a landmark on the edge of Bobčok forest in the direction of Dolní Datyně. On the first day of January 2014 Šenov numbered 6 219 inhabitants.

The exact date of foundation of Šenov is not known; the town was first mentioned in a document from the early fourteenth century, in which it was mentioned along with other villages of the diocese of Wrocław, which were obliged to pay tithes. The document is preserved only in the description, which is not dated; it is assumed, however, that it has been written around 1305. However, one can assume that the town existed in thirteenth century.

 W początkach swojego istnienia nazywała się Sonow i należała do panów, którzy od niej przyjęli nazwisko. W roku 1531 kupili tutejsze państwo Sedlničcy z Choltic, którzy założyli šenovski zamek. Ostateczny kształt zawdzięcza on jednak dopiero późniejszym właścicielom - Skrbenškim z Hříště. W XIX stuleciu został koło zamku założony rozległy park.


Do roku 1867 šenovski zamek był rodową siedzibą Skrbenškich z Hříště. W tymże roku Antonín pan Skrbenský z Hříště sprzedał go hrabinie Františce von Heim. Kolejni właściciele Ema Maria Fattoni Arsenin v. Heim, a następnie, od roku 1893, członkowie rodu Larisch-Mönichów, już nie przebywali na stałe na zamku. Zamek bez należytej opieki zaczął z biegiem czasu niszczyć.

W latach 1915 i 1916 zostały z niego wywiezione na zamek w Ráji koło Fryštátu wszystkie cenne rzeczy wraz z meblami, obrazami i książkami. W czasie I wojny światowej na šenovskim zamku byli zakwaterowani węgierscy żołnierze, po wojnie jednostki czeskosłowackie, a wreszcie robotnicy rolni z folwarku. Żadna z tych grup nie traktowała zamku jako zabytku kultury. Podczas srogich zim palono wszystkim, meblami, futrynami, pokryciem dachu i belkowaniem. Zamek w niedługim czasie zamienił się w ruinę. W roku 1927 wydano decyzję administracyjną o zburzeniu zamku. Zamek został zburzony, na terenie zamkowym zachował się jedynie dawny budynek zarządcy, w którym obecnie mieści się Podstawowa Szkoła Artystyczna im. Viléma Wünscheho. Vilém Wünsche to chyba najbardziej znany mieszkaniec Šenova, malarz.

 Vo svojich počiatkoch sa obec nazývala Sonow a bola vo vlastníctve pánov, ktorí sa po nej volali. V roku 1531 kúpili panstvo páni Sedlničtovci z Choltic, s nimi bývajú spájané počiatky šenovského zámku. Jeho vybudovanie do definitívnej podoby zaistili až ďalší majitelia - Skrbenšovci z Hříšte. V 19. storočí bol okolo zámku založený rozsiahly park.


Do roku 1867 bol šenovský zámok rodovým sídlom Skrbenšých z Hříšte. V tomto roku ho Antonín sv.p. Skrbenský z Hříšte predal grófke Františce von Heim. Ďalší majitelia, Ema Marie Fattoni Arsenin v. Heim a následne, od roku 1893, príslušníci rodu Larisch-Mönichovcov, už na zamku trvalo nepobývali. Zámočkej budove nebola venovaná potrebná starostlivosť a začala postupne chátrať.

V rokoch 1915 a 1916 boli odtiaľ odvezené všetky cenné veci vrátane nábytku, obrazov a kníh do zámku v Ráji pri Fryštáte. V období I. svetovej vojny boli v šenovskom zamku ubytovaní maďarskí vojaci, po vojne československé vojenské jednotky a nakoniec robotníci veľkostatku. Žiadna z týchto skupín sa voči zamku nechovala ako voči kultúrnej pamiatke. Počas krutých zím sa kúrilo všetkým, nábytkom, zárubňami, střešnou krytinou a nakoniec aj trámami. Zo zámku sa v krátkej dobe stala ruina. Preto sa v roku 1927 úradne rozhodlo o zbúraní zámku. Zámok bol zbúraný, zo zámočkeho areálu bola zachovaná len bývalá úradnícka správna budova, v ktorej sa dnes nachádza Základná umelecká škola Viléma Wünscheho. Vilém Wünsche, asi najvýznamnejší šenovský rodák, maliar.

 V roce 1531 koupili panství páni Sedlničtí z Choltic, s nimi bývají spojovány počátky šenovského zámku. Jeho vybudování do definitivní podoby zajistili až další majitelé - Skrbenští z Hříště. V 19. století bylo okolo zámku založen rozsáhlý park.


Do roku 1867, byl šenovský zámek rodovým sídlem Skrbenských z Hříště. V tomto roce jej Antonín sv.p. Skrbenský z Hříště prodal hraběnce Františce von Heim. Další majitelé, Ema Marie Fattoni Arsenin v. Heim a následně, od roku 1893, příslušníci rodu Larisch-Mönichů, již na zamku trvale nepobývali. Zámecké budově nebyla věnována potřebná péče a začala postupně chátrat.

V létech 1915 a 1916 byly odtud odvezeny všechny cenné věci včetně nábytku, obrazů a knih do zámku v Ráji u Fryštátu. Za I. světové války byli v šenovském zamku ubytováni maďarští vojáci, po válce československé vojenské jednotky a nakonec dělníci velkostatku. Žádná z těchto skupin se k zamku nechovala jako ke kulturní památce. Za tuhých zim se topilo vším, nábytkem, zárubněmi, střešní krytinou a nakonec i trámy. Ze zámku se v krátké době stala ruina. V roce 1927 bylo proto úředně rozhodnuto o stržení zámku. Zámek byl zbořen, ze zámeckého areálu byla zachována pouze bývalá úřednická správní budova, v níž se dnes nachází Základní umělecká škola Viléma Wünscheho. Vilém Wünsche, snad nejvýznamnější šenovský rodák, malíř.

 In the early days of its existence, it was called Sonow and belonged to the men who adopted its name. In 1531 local state was bought by Sedlničcy of Choltice, who founded šenovski castle. The castle owes its final shape to later owners - Skrbenškis of Hříště. In the nineteenth century a large park was founded near the castle.


Until 1867 šenovski castle was the seat of Skrbenškis of Hříště. In the same year, Mr. Antonín Skrbenský of Hříště sold it to Countess Františka von Heim. Successive owners - Ema Maria Fattoni, Arsenin v. Heim, and since 1893, members of Larisch-Mönichów family, no longer resided permanently in the castle. The castle without adequate maintenance began to deteriorate over time.

Between 1915 and 1916 all the precious things along with furniture, paintings and books were exported to castle Rája near Fryštátu. During World War I, Hungarian soldiers were stationing in šenovski castle; after the war Czechoslovak units and, finally, agricultural laborers from the farm were quartered there. None of these groups did not treat the castle as a monument of culture. During harsh winters all of furniture was burned, along with doorposts, roofing and entablature. The castle soon turned into a ruin. In 1927, an administrative decision on the destruction of the castle was issued. The castle was demolished, and only former steward's building remained, which now houses the Vilém Wünsche Elementary School of Arts. Vilém Wünsche is probably the most famous resident of Senova, a painter.


 Na terenie parku zamkowego znajduje się najcenniejszy šenovski zabytek architektury - barokowy kościół Opatrzności Bożej z roku 1764, często nazywany Perłą Śląska. Wzniosła trójwieżowa budowla już na pierwszy rzut oka przykuwa swoim kształtem i zharmonizowaniem z tutejszym krajobrazem. Ciekawostką kościoła jest jego odwrotna, niż zazwyczaj, orientacja wobec stron świata. Interesująca jest także empora z klatką schodową, którą wchodzi się z zewnątrz bezpośrednio do pańskiego oratorium (wydzielonego miejsca modlitwy dla dawnych właścicieli) w świątyni. Obecnie pomieszczenie oratorium wykorzystywane jest na potrzeby wystaw czasowych Šenovskiego Muzeum. Warte uwagi jest również wnętrze kościoła. Ołtarz główny został wykonany z kararyjskiego marmuru. Zdobienia rzeźbiarskie, ambona i ołtarze boczne są dziełem rzeźbiarza J. Jablonskiego: Karol Wielki burzący pogańskie bożki, św. Jan Nepomucen, św. Jadwiga i Pietà. Cennym elementem we wnętrzu kościoła są cztery kamienne płyty nagrobne umieszczone na filarach wspierających kościół, są na nich przedstawieni panowie Skrbenšcy z Hříště pochowani w krypcie rodowej w świątyni.

W Šenovie znajdują się również inne zabytki sakralne. Murowana kaplica kościoła augsburskiego z roku 1896. Świątynia Ewangelickiego Kościoła Czeskobraterskiego, pod którą kamień węgielny został położony w roku 1936, a w rok później kościół został poświęcony. W pobliżu budynku starej szkoły znajdują się figury św. Jana Nepomucena i św. Antoniego, przy skrzyżowaniu ulicy Kasztanowej i Lipowej stoi figura św. Floriana.

W roku 1998 Šenov uzyskał prawa miejskie. W tym samym roku założono Šenovskie Muzeum. Miasto może poszczycić się także ciekawostkami przyrodniczymi i zabytkami przyrody. Meandry rzeki Lučiny zostały ujęte w przestrzennym systemie równowagi ekologicznej. W pobliżu rzeki i jej dopływów w przeszłości w Šenovie założono wiele stawów. Z wielu założonych w XVIII wieku, które możemy zobaczyć zaznaczone na starych mapach, do dziś zachowało się jedynie kilka. Największym z nich jest Volenský rybník, a nieco mniejszy jest Košťálovský rybník.


 V areáli zámockého parku stojí najvýznamnější šenovská architektonická pamiatka - barokový kostol Božej prozreteľnosti z roku 1764, často nazývaný Perlou Sliezska. Velkorysá trojvežová stavba už na prvý pohľad uchváti svojim tvarom a zakomponovaním do okolitej krajiny. Zaujímavosťou kostola je jeho obrátená orientácia voči svetovým stranám než je obvyklé. Rovnako zaujme krytá empora so schodiskom, ktorým sa vchádza zvonku priamo na panské oratórium v chráme. V súčasnej dobe je priestor oratória využívaný Šenovským múzeom na príležitostné výstavy. Zaujímavý je aj interiér kostola. Hlavný oltár je vyrobený z kararského mramoru. Sochárska výzdoba, kazateľna a bočné oltáre sú dielom sochára J. Schuberta. Dopĺňujú ju barokové obrazy J. Jablonského: Karol Veľký búrajúci pohanské modly, sv. Ján Nepomucký, sv. Hedviga a Pietà. Významným prvkom interiéru kostola sú štyri kamenné náhrobky umiestnené na nosných pilieroch kostola, sú na nich zobrazení pánovia Skrbenštovci z Hříšte pochovaní v rodovej hrobke v chráme.

V Šenove stoja tiež ďalšie cirkevné pamiatky. Murovaná kaplnka cirkvi augsburského vyznania z roku 1896. Kostol Českobratskej cirkvi evanjelickej, ktorého základný kameň bol položený na konci júna 1936 a po roku bol kostol vysvätený. V blízkosti budovy starej školy sa nachádzajú sochy sv. Jána Nepomuckého a sv. Antonína, na križovatke ulíc Kaštanovej a Lipovej stojí socha sv. Floriána.


 V areálu zámockého parku stojí nevyznamenější šenovská architektonická památka - barokní kostel Prozřetelnosti Boží z roku 1764, často nazývaný Perlou Slezska. Velkorysá trojvěžová stavba již na první pohled uchvátí svým vzhledem a zakomponováním do okolní krajiny. Zajímavostí je kostela je jeho obrácené situování vůči světovým stranám, nežli je obvyklé. Rovněž zaujme krytá empora se schodištěm, kterým se vchází zvenčí přímo na panskou oratoř v chrámu. V současné době slouží prostor oratoře k příležitostným výstavám Šenovského muzea. Pozoruhodný je rovněž interiér kostela. Hlavní oltář je zhotoven z kararského mramoru. Sochařská výzdoba, kazatelna a boční oltáře jsou dílem sochaře J. Schuberta. Doplnuje ji barokní obrazy J. Jablonského: Karel Veliký bořící pohanské modly, sv. Jan Nepomucký, sv. Hedvika a Pieta. Významným prvkem interiéru kostela jsou čtyři kamenné náhrobníky umístěné na nosných pilířích kostela, jsou na nich vyobrazeni páni Skrbenští z Hříště pohřbeni v rodové hrobce v chrámu.

V Šenově stojí rovněž další církevní památky. Zděná kaple církve augsburského vyznání z roku 1896. Kostel Českobratrské církve evangelické, jehož základní kámen byl položen na konci června 1936 a po roce byl kostel vysvěcen. Poblíž budovy staré školy se nacházejí sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Antonína, na křižovatce ulic Kaštanové a Lipové stojí socha sv. Floriána.


V roce 1998 se Šenov stal městem. V tomto roce bylo také založeno Šenovské muzeum. Město se může pochlubit i přírodními zajímavostmi a památkami. Meandry řeky Luciny byly zahrnuty do územního systému ekologické stability. Okolo řeky a jejich přítoků bylo v minulosti v Šenově založeno mnoho rybníků. Z velikého počtu, které zde byly v 18. století a můžeme je vidět zakresleny na starých mapách se jich dochovalo jen několik. Největší z nich je Volenský rybník, o něco menší ke rybník Košťálovský.

 The castle park houses šenovski's most valuable monument of architecture - a baroque church of Divine Providence from 1764, often called the Pearl of Silesia. Sublime triple tower building attracts attention with its shape and harmonization with local landscape. An interesting thing about the church, is its opposite than usual orientation to the sides of the world. Also, a gallery with a staircase that comes from the outside directly to Lord's oratory (a place of seclusion dedicated to the former owners for praying) is interesting in the temple. Currently the oratory room is used for purposes of temporary exhibitions of Šenovsk's Museum. The interior of the church is also noteworthy. The main altar is made of Carrara marble. Sculptural decoration, the pulpit and side altars are the work of the sculptor - J. Jablonski: Charlemagne demolishing pagan idols, Saint. John of Nepomuk, Saint Hedwig and pieta. A valuable element in the interior of the church are four, stone tombstones, placed on the pillars supporting the church; these show Skrbenšcy's of Hříště buried in the ancestral crypt of the temple.

There are also other religious monuments in Šenov. Brick chapel of the Church of the Augsburg Confession of 1896. Evangelical Church of Czech Brethren Temple, under which the foundation stone was laid in 1936, and a year later the church was consecrated. Near the old school building, there are statues of St. John of Nepomuk and St. Anthony, at the intersection of Chestnut Street and Linden Street is a statue of St. Florian.


 Zwiedzający Šenov mogą zapoznać się z jego walorami, dzięki ścieżce edukacyjnej, która powstała w 2004 roku i składa się z dwóch tras. Mała ma długość 1,5 km, wiedzie ulicami miasta i znajduje się na niej sześć punktów przy zabytkach historycznych. Duża trasa ma długość 10 km, w siedmiu miejscach zapoznaje zwiedzających z ciekawostkami przyrodniczymi. Na przykład jeden z punktów znajduje się na Skrbni, gdzie dotychczas stoi kilka wiatraków z lat 1911-1912. Kolejnym punktem są źródła w lesie nazywanym Bobčok, czy przy Volenskim rybníku.

Na terenie miasta działają liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne. Są to: Český svaz rybářský (Czeski Związek Wędkarski), Český svaz zahrádkářů (Czeski Związek Działkowców), Český svaz včelařů (Czeski Związek Pszczelarzy), Český svaz kynologů (Czeski Związek Kynologiczny), Český svaz chovatelů (Czeski Związek Hodowców), Myslivecké sdružení (Związek Myśliwski), Sdružení rodičů a přátel základní a mateřské školy (Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Szkoły Podstawowej i Przedszkola), Historicko letopisecký aktiv (Koło Historyczno-Kronikarskie), HC (Klub hokejowy) Šenov, AVZO - TSC ČR (Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky - Związek wielozadaniowych organizacji podstawowych i sportów oraz działań technicznych Republiki Czeskiej), Šachový klub (Klub szachowy), Česká obec sokolská (Czeski Związek Sokół), Orel (Orzeł), SK (Klub Sportowy) Lapačka, Sdružení dobrovolných hasičů (Związek Ochotniczej Straży Pożarnej), Český červený kříž (Czeski Czerwony Krzyż), Charita (Karitas), Senior klub, Junák, Pionýr, SK (Klub Sportowy) Šenov, SK Relax, Taneční škola (Szkoła Tańca) Palas, Mladí sociální demokraté (Młodzi socjaldemokrati), Šipkový klub (Klub gry w darty) PC KAFE Šenov, Woley Club Šenov o.s. (Stowarzyszenie Klub gry w siatkówkę).


 V roku 1998 sa Šenov stal mestom. V tomto roku bolo tiež založené Šenovské múzeum. Mesto sa môže pochváliť aj prírodnými zaujímavosťami a pamiatkami. Meandry rieky Lučina boli zahrnuté do územného systému ekologickej stability. Okolo rieky a jej prítokov bolo v minulosti v Šenove založených mnoho rybníkov. Z veľkého počtu, ktorý sa tu nachádzal v 18. storočí a ktoré môžeme vidieť zakreslené na starých mapách, sa ich dodnes zachovalo len niekoľko. Najväčší z nich je Volenský rybník, o niečo menší je Košťálovský rybník.

Návštevník Šenova sa môže s jeho zaujímavosťami zoznámiť vďaka náučnému chodníku, ktorý vznikol v roku 2004 a ktorý sa skladá z dvoch kruhov. Malý je 1,5 km dlhý, vedie ulicami mesta a nachádza sa na ňom šesť zastavení pri historických pamiatkach. Veľký kruh je 10 km dlhý, na siedmich miestach zoznamuje návštevníkov s prírodnými zaujímavosťami. Jedno zastavenie je napríklad na Skrbni, kde sa doteraz nachádza niekoľko veterných mlynkov z rokov 1911 až 1922. Ďalšie zastavenia sú napríklad pri studničke v lese nazývanom Bobčok, alebo pri Volenskom rybníku.

Na území mesta pôsobí veľa dobrovoľných spolkov a organizácií. Sú to: Český svaz rybářský, Český svaz zahrádkářů, Český svaz včelařů, Český svaz kynologů, Český svaz chovatelů, Polovnícke združenie, Združenie rodičov a priateľov základnej a materskej školy, Historicko letopisecký aktiv, HC Šenov, AVZO - TSC ČR, Šachový klub, Česká obec sokolská, Orel, Športový klub Lapačka, Združenie dobrovoľných hasičů, Český červený kříž, Charita, Senior klub, Junák, Pionier, Športový klub Šenov, Športový klub Relax, Taneční škola Palas, Mladí sociální demokrati, Šipkový klub PC KAFE Šenov, Woley Club Šenov o.s.

 Návštevník Šenova se může s jeho zajímavostmi seznámit díky naučné stezce, která vznikla v roce 2004, skládá se dvou okruhů. Malý je 1,5 km dlouhý, prochází ulicemi města a nachází se na něm šest zastavení u historických památek. Velký okruh je 10 km dlouhý, na sedmi místech seznamuje návštěvníky s přírodními zajímavostmi. Například jedno zastavení je na Skrbni, kde se dosud nachází několik větrných mlýnků z let 1911 až 1922. Další zastavení se jsou například u studánky v lese zvaném Bobčok, neb u Volenského rybníka.

Na území města působí mnoho dobrovoľných spolků a organizací. Jsou to: Český svaz rybářský, Český svaz zahrádkářů, Český svaz včelařů, Český svaz kynologů, Český svaz chovatelů, Myslivecké sdružení, Sdružení rodičů a přátel základní a mateřské školy, Historicko letopisecký aktiv, HC Šenov, AVZO - TSC ČR, Šachový klub, Česká obec sokolská, Orel, SK Lapačka, Sdružení dobrovoľných hasičů, Český červený kříž, Charita, Senior klub, Junák, Pionýr, SK Šenov, Sk Relax, Taneční škola Palas, Mladí sociální demokraté, Šipkový klub PC KAFE Šenov, Woley Club Šenov o.s.

 In 1998 Šenov received city rights. In the same year Šenovsk Museum was founded. The city also boasts natural curiosities and monuments of nature. Lučina river meanders were included in the spatial system of ecological balance. Near the river and its tributaries ponds were found in the past in Šenov. Only a few of them survived to this day; most of them established in the eighteenth century, one can see marked on the old maps. The biggest of them is Volenský Pond, and slightly lesser is Košťálovský Pond.

Šenov visitors can become familiar with his qualities, thanks to the educational path, which was made in 2004, and consists of two routes. The shorter one has a length of 1.5 km, passes through the city and six points with historical monuments are located on it. The longer route has a length of 10 km, and familiarizes the visitors with natural curiosities in seven places. For example, one of the points located on Skrbni, where a few years windmills from 1911-1912 are located. Another point are the springs in the forest called Bobčok, or at Volenský Pond.

There are numerous associations and social organizations in the city. These are: Český svaz Rybářský (Czech Fishing Association), Český svaz zahrádkářů (Czech Association of Allotment Owners), Český svaz včelařů (Czech Beekeepers Association), Český svaz kynologů (Czech Kennel Club), Český svaz chovatelů (Czech Breeders Association), Myslivecké ení (Hunting Association), Sdružení rodičů a přátel základní a mateřské školy (Association of Parents and Friends of the Primary School and Kindergarten), Historicko letopisecký aktiv (Historical Circle), HC (Hockey Club) Šenov, AVZO - TSC Board (Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky - Association of multitasking primary organizations, sports and technical activities organizations of the Czech Republic), Šachový klub (chess club), Česká presence Sokolská (Czech Association Falcon), Orel (Eagle), SK (Sports Club) LAPACK, Sdružení dobrovoľných Hasiců (Association of Volunteer Fire Brigade), Český červený kříž (Czech Red Cross), Charita (Caritas) Senior klub Junák, Pionýr, SK (Sports Club) Šenov, SK Relax, Taneční škola (School of Dance) Palas, Mladí sociální Democrat (Young Social Democrats), Šipkový klub (darts playing club) PC KAFE Šenov, Woley Club Šenov o.s. (Volleyball Club Association).

Vratimov



Vratimov leży na skraju Kotliny Ostrawskiej, jego powierzchnia znajduje się na płaskiej wysoczyźnie z najniższym położonym punktem na wysokości 236 m n.p.m. koło rzeki Ostrawicy, i najwyższym punktem we wschodniej części na poziomie 312 m n.p.m. Obecnie miasto wraz z dzielnicą Horní Datyně ma 7 130 mieszkańców, zajmuje powierzchnię 1 414 hektarów, administracyjnie należy do powiatu Ostrava-miasto. W jego pobliżu znajdują się łatwo dostępne centra przemysłowe Ostravy, Haviřova, Karviny a Frýdka-Místka.

Miasto zostało założone w drugiej połowie XIII wieku - w okresie kolonizacji cieszyńskiej. Jego założycielem był Jan Barut ze starego szlacheckiego rodu z Lużicy. Vratimov (dawniej Ratimov) początkowo był miejscowością rolniczą, rozległe pola należały do kilku dużych gospodarstw, które z biegiem czasu i przybywaniem liczby mieszkańców zostały rozprzedane na mniejsze części.

Vratimov leží na okraji Ostravskej panvy, jeho územie sa rozkladá na plochej pahorkatine s najnižšou nadmorskou výškou 236 m n. m. pozdĺž rieky Ostravica a vo východnej časti s najvyšším bodom 312 m n. m. V súčasnej dobe má mesto spolu s mestskou štvrtťou Horní Datyně 7 130 obyvateľov, rozprestiera sa na území o rozlohe 1 414 hektarov, správne patrí k okresu Ostrava-město. V jeho blízkosti a s dobrou dopravnou dostupnosťou sa nachádzajú priemyselne centrá Ostravy, Haviřova, Karvinej a Frýdku-Místku.

Mesto bolo založené v 2. polovici 13. storočia - v období tešínskej kolonizácie. Jeho zakladateľom bol Jan Barut zo starého šľachtického rodu z Lužíc. Vratimov (skôr Ratimov) bola pôvodne poľnohospodárska obec, rozsiahle polia patrili niekoľkým veľkostatkom.

foto: Petr Juřák




foto: Jaroslav Kolař

Vratimov leží na okraji Ostravské pánve, jeho území se rozkládá na ploché pahorkatině s nejnižší nadmořskou výškou 236 m n. m. kolem řeky Ostravice a ve východní části s nejvyšším bodem 312 m n. m. V současné době má město spolu s místní částí Horní Datyně 7 130 obyvatel, rozprostírá se na území o rozloze 1 414 hektarů, správně náleží k okresu Ostrava-město. V jeho blízkosti a s dobrou dopravní dostupností leží průmyslová centra Ostravy, Haviřova, Karviné a Frýdku-Místku.

Město bylo založeno ve 2. polovině 13. století - v období tešínské kolonizace. Jeho zakladatelem byl Jan Barut ze starého šlechtického rodu z Lužice. Vratimov (dříve Ratimov) byla obec původně zemědělská, rozlehlá pole patřila několika velkostatkům.

Vratimov lies on the edge of Ostrava Basin; the area is located on a flat plateau with the lowest point at an altitude of 236 m above sea level, near the river Ostravica, and the highest point in the eastern part of the town at the level of 312 m above sea level. Currently, the town with Horni Datyně district has 7 130 inhabitants, covers an area of 1 414 hectares, administratively belongs to the district of Ostrava-city. In its vicinity are available industrial centres of Ostrava, Haviřov, Karviná and Frýdek-Mistek.


The town was founded in the second half of the thirteenth century - the period of colonization of Cieszyn. Its founder was Jan Barut from an old noble family of Lužica. Vratimov (formerly Ratimov) was originally an agricultural village, its vast fields belonged to a few large farms, which, over time, and an increase of the population were sold for smaller parts.

 Rozkwit przemysłu zaczął się dopiero w roku 1880, kiedy rozpoczęto budowę fabryki celulozy (uruchomionej w roku 1882), co wiązało się także ze zmianami rozwiązań komunikacyjnych - rozbudową dworca kolejowego i wybudowanie nowych dróg. Papiernia i fabryka celulozy we Vratimovie wraz z walcowniami metalu w Lískovcu i Novou huťou w Kunčicach, obecnie spółka ArcelorMittal Ostrava, stworzyły z tego rejonu duże centrum przemysłowe.

Historia i tradycja miasta są przedstawione w jego godle, na którym widnieje radło, przedstawiające najdawniejszą tradycję - produkcję rolniczą, następnie koło zębate i rulony papieru, symbolizujące produkcję hutniczą oraz produkcję celulozy i papieru.

Fabryka celulozy i papiernia zostały zamknięte w roku 1991. Wtedy zaczęły się rozwijać mniejsze firmy prywatne, większość mieszkańców dojeżdża do pracy do pobliskich większych miast.


Do zalet życia we Vratimovie należy bardzo dobre zaplecze socjalne. Miasto ma dobre połączenia autobusowe i kolejowe. Mieszkańcy mają do dyspozycji kilka przychodni lekarskich ogólnych, dentystrycznych i specjalistycznych, edukacją w mieście poza szkołami podstawowymi i przedszkolami zajmuje się także Dom dzieci i młodzieży Vratimov, Podstawowa Szkoła Artystyczna oraz Biblioteka Publiczna. O codziennym życiu miasta, ale także o ciekawostkach i imprezach informuje mieszkańców lokalna gazeta „Vratimovské noviny”.

 Tie sa postupne spolu so stúpajúcim počtom obyvateľov rozpredávali na menšie časti. Priemyselný rozmach sa začal až v roku 1880, keď sa začala stavať továreň na celulózu (uvedená do prevádzky v roku 1882), ktorá si vyžadovala aj dopravné riešenie - rozšírenie železničnej stanice a nové cesty. Papiereň a celulóžka vo Vratimove spolu s valcovňami plechu v Lískovci a Novou huťou v Kunčiciach, v súčasnej dobe spoločnosť ArcelorMittal Ostrava, vytvorili z oblasti veľké priemyselné centrum.

História a tradícia mesta sú zobrazené v jeho znaku, na ktorom môžeme vidieť radlo predstavujúce najstaršiu tradíciu - poľnohospodársku výrobu, ďalej ozubené koleso a kotúč papiera symbolizujúce hutnícku výrobu a produkciu celulózy a papiera.

Továreň na celulózu a papiereň ukončili svojou činnosť v roku 1991. Dnes dochádza k rozvoju menších súkromných firiem, prevažná časť obyvateľov dochádza za prácou do blízkych väčších miest.


K prednostiam života vo Vratimove patrí veľmi dobrá občianska vybavenosť. Je ľahko dostupný autobusovou i vlakovou dopravou. Občania majú k dispozícii niekoľko ordinácií všeobecných, zubných a odborných lekárov, o vzdelanie v meste sa okrem základných a materských škôl stará aj Dom detí a mládeže Vratimov, základná umelecká škola a verejná knižnica. O bežnom živote v meste, ale aj o zaujímavostiach a spoločenských udalostiach, informujú občanov miestne „Vratimovské noviny”.

 Ty se postupně spolu s rostoucím počtem obyvatel rozprodávaly na menší části. Průmyslový rozmach započal až roku 1880, kdy se začala budovat továrna na celulózu (uvedena do provozu 1882), která si vyžádala i dopravní řešení - rozšíření železničního nádraží i nové cesty. Papiřna a celulóza ve Vratimově spolu s válcovny plechu v Lískovci a Nová huť v Kunčicích, nyní společnost ArcelorMittal Ostrava, vytvořily z oblasti velké průmyslové centrum.

Historie a tradice města jsou zobrazeny v jeho znaku, na kterém lze vidět radlo, představující nejstarší tradici - zemědělskou výrobu, dále ozubené kolo a role papíru, symbolizující hutní výrobu a produkci celulózy a papíru.

Továrna na celulózu i papiřna ukončily svou činnost v roce 1991. Dochází k rozvoji menších soukromých firem, převážná část obyvatel dojíždí za prací do blízkých větších měst.


K přednostem života ve Vratimově patří velmi dobrá občanská vybavenost. Je snadno dostupný autobusovou i vlakovou dopravou. Občané mají k dispozici několik ordinací všeobecných, zubních i odborných lékařů, o vzdělání ve městě pečují kromě základních a mateřských škol také Dům dětí a mládeže Vratimov, základní umělecká škola a veřejná knihovna. O běžném životě ve městě, ale i o zajímavostech a společenských událostech informuje občany místní zpravodaj „Vratimovské noviny”.

 The flourish of industry began only in 1880, when the construction of a cellulose plant had begun (launched in 1882), which was also associated with the extension of the railway station and the construction of new roads. Paper and cellulose factory in Vratimov with metal rolling mills in Lískovec and Nová Hutou in Kunčice (now ArcelorMittal Ostrava company), created a large industrial centre from this region.

The history and tradition of the town are represented on its coat of arms, where an ard can be seen, showing the most ancient tradition of the town - agricultural production; then gear and rolls of paper can be seen, which symbolize the metallurgical production and production of cellulose and paper.


The cellulose plant and paper mill were closed in 1991. Then smaller private companies began to develop; most residents commute to work in nearby larger cities.

The advantages of living in Vratimov are very good social facilities. The city has good bus and rail links. Residents have several general, dental and specialist clinics, and in terms of education - beyond primary schools and kindergartens there is also Vratimov children and adolescents facility, Elementary School of Arts and Public Library. The residents are informed about the everyday life of the town, but also about the curiosities and events by the local newspaper - „Vratimovské noviny.”

 W czasie wolnym mieszkańcy udzielają się w licznych lokalnych organizacjach oraz stowarzyszeniach celowych, które przygotowują różne imprezy kulturalne i integracyjne np. drużyny Ochotniczej Straży Pożarnej, TJ (Tęłowychowná jednota - Stowarzyszenie kultury Fizycznej) Horní Datyně, kluby tenisowe, siatkówki, piłki nożnej, tenisa stołowego, klub narciarski i wspinaczkowy, TJ Sokol Vratimov, związki wędkarskie, działkowców, pszczelarzy, motocyklistów, turystów, emerytów i wiele innych.


Niedawno we Vratimovie otwarto Muzeum Broni, opancerzone wojskowe pojazdy kołowe i gąsienicowe ARMY-LAND.

Organizacje te wraz z władzami miasta dbają o podnoszenie poziomu życia kulturalnego i społecznego we Vratimovie oraz Horních Datyniach. Skupia się ono przede wszystkim w centrach kultury, znajdujących się w obu dzielnicach. Ich częścią są również sale spotkań, kino i galerie, gdzie odbywają się ciekawe koncerty, wystawy oraz przedstawienia teatralne, bale, zabawy i karnawały. Imprezami, które cieszą się największą popularnością są obchody Dnia Dziecka oraz Halloween, Bludičky (Światliki), kácení máje (zwalanie maja), Mikulášská nadílka (Mikołajki), Šibřinky (bale maskowe) oraz Vánoční nadílka (Gwiazdka).

 Vo voľnom čase sa tu občania združujú v rade miestnych spolkov a záujmových združení, ktoré pripravujú rôzne kultúrne a spoločenské akcie ako napr. zbory dobrovoľných hasičov, Telovýchovná jednota Horní Datyně, kluby tenisu, volejbalu, futbalu, stolného tenisu, lyžiarsky a horolezecký oddiel, Telovýchovná jednota Sokol Vratimov, zväzy rybárov, záhradkárov, včelárov, motorkárov, turistov, dôchodcov a vela ďalších.


Vo Vratimove je novo zriadené Múzeum zbraní, obrnenej kolesovej a pásovej vojenskej techniky ARMY-LAND.

Tieto spolky sa spolu s vedením mesta zaslужujú o pozdvihnutie kultúrneho a spoločenského života vo Vratimove a Horných Datynoch. Ten sa sústreďí predovšetkým v kultúrnych strediskách, ktoré sú v oboch častiach mesta. Ich súčasťou sú tiež spoločenské sály, kino a galérie, konajú sa tu zaujímavé koncerty, výstavy či divadelné predstavenia, plesy, bály a karnevaly. Oblíbenými akciami sú oslavy Dňa detí alebo Halloweenu, Bludičky, výrub mája, Mikulášska nádielka, Šibřinky a Vianočná nádielka.

 Ve volném čase se zde občané sdružují v řadě místních spolků a zájmových sdružení, které připravují různé kulturní a společenské akce např. sbory dobrovolných hasičů, TJ Horní Datyně, kluby tenisu, volejbalu, fotbalu, stolního tenisu, lyžařský a horolezecký oddíl, TJ Sokol Vratimov, svazy rybářů, zahrádkářů, včelařů, motorkářů, turistů, důchodců a mnoho dalších.


Nově je ve Vratimově umístěno Muzeum zbraní, obrněné kolové a pásové vojenské techniky ARMY-LAND.

Tyto spolky se spolu s vedením města zaslужují o pozvednutí kulturního a společenského života ve Vratimově a Horních Datyních. Ten se soustřeďuje především v kulturních střediscích, které jsou v obou částech města. Jejich součástí jsou také společenské sály, kino a galerie, konají se tu zajímavé koncerty, výstavy či divadelní představení, plesy, bály a karnevaly. Oblíbenými akcemi jsou oslavy Dne dětí nebo Halloweenu, Bludičky, kácení máje, Mikulášská nadílka, Šibřinky a Vánoční nadílka.

 In their spare time, the residents are involved in a number of local organizations and associations that prepare various cultural and integration events e.g. Volunteer Fire Brigade Teams, TJ (Tělovýchovná jednota - Association of Physical Culture) Horni Datyně, tennis, volleyball, football, table tennis, skiing and climbing clubs, TJ Sokol Vratimov, fishing, gardeners, beekeepers, bikers, tourists, retirees associations, and many others.


The recently opened Weapons Museum in Vratimov houses military armoured wheeled and tracked vehicles ARMY-LAND.

These organizations, together with town authorities, care about raising the level of cultural life and social development in Vratimov and Horni Datyně. It focuses primarily in cultural centres, located in both districts. Their part are also meeting rooms, a cinema and galleries, which host interesting concerts, exhibitions and theatrical performances, balls, games and carnivals. Among the events that are the most popular ones are: the celebration of Children's and Halloween Day, Bludičky, kácení máje, Mikulášská nadílka (Saint Nicholas Day), Šibřinky (masked balls) and Vánoční nadílka (Christmas Eve).

 Wspieraniu aktywności sportowej mieszkańców służy nowo wyremontowane kąpielisko z basenem ze stali nierdzewnej, podgrzewaną wodą oraz atrakcjami wodnymi, otwarty stadion, korty tenisowe, kluby tenisa stołowego, sala Sokoła z boiskiem do siatkówki.


Okolice miasta świetnie nadają się do wycieczek rowerowych - średnio pofałdowane, zalesione z dobrymi drogami oraz ścieżkami leśnymi, a także licznymi gospodami i restauracjami. Nad rzeką Ostravicą została zbudowana ścieżka rowerowa z Kunčic do Frýdka-Místk, która we Vratimovie przebiega przez piękne tereny rekreacyjne w pobliżu dwóch kaskad rzeki.

W tym roku miasto będzie obchodzić 740 lecie swojego powstania.

 Športovému vyžití obyvateľstva slúži novo zrekonštruované kúpalisko s nerezovou vaňou, ohrevom vody a vodnými atrakciami, vonkajší štadión, tenisové kurty, herne stolného tenisu, sokolovňa s volejbalovým ihriskom.

Krajina v okolí mesta je veľmi vhodná na cyklistické výlety - mierne zvlhnená, zalesnená, s dobrými miestnymi komunikáciami a lesnými cestami a s bohatou ponukou krčiem a reštaurácií. Pozdĺž rieky Ostravica bola vybudovaná cyklotrasa z Kunčic do Frýdka-Místk, ktorá vo Vratimove prechádza krásnymi rekreačnými zónami pri dvoch riečnych splavoch.

V tomto roku bude mesto Vratimov oslavovať už 740. výročie jeho vzniku.

 Sportovnímu využití obyvatelstva slouží nově zrekonstruované koupaliště s nerezovou vanou, ohřevem vody a vodními atrakcemi, venkovní stadion, tenisové kurty, herny stolního tenisu, sokolovna s volejbalovým hřištěm.

Krajina v okolí města je velmi vhodná k cyklistickým výletům - mírně zvlhnená, zalesněná, s dobrými místními komunikacemi i lesnými cestami a s bohatou nabídkou hospůdek a restaurací. Kolem řeky Ostravice byla vybudována cyklostezka z Kunčic do Frýdka-Místk, která Vratimovem prochází v krásných rekreačních zónách u dvou říčních splavů.

V letošním roce si město Vratimov připomene již 740 výročí jeho vzniku.

 Residents' sport activities are supported by a newly renovated swimming pool with pool of stainless steel, heated pool, and water features, outdoor stadium, tennis courts, tennis clubs, and volleyball Falcon hall.

The vicinity of the town is great for cycling - an averagely undulated, wooded, with good roads and forest paths, as well as numerous taverns and restaurants. A cycle path from Kunčice to Frýdka-Místek was built near Ostravica river, which runs through the beautiful recreational areas near two cascades of the river in Vratimov.

This year, the city will celebrate the 740 anniversary of its founding.

Krasňany



foto: Igor Pap



Region: **Horné Považie** (Córny bieg Wagu)
Mikroregion: **Terchovská dolina**
Euroregion: **Beskidy**
Województwo: **Žilinské**
Powiat: **Žilina**
Liczba mieszkańców: **1283**
Powierzchnia: **1517 ha**
Wysokość nad poziomem morza: **383 m n. p. m.**
Pierwsza pisemna wzmianka: **1354 r.**



Región: **Horné Považie**
Mikroregión: **Terchovská dolina**
Euroregión: **Beskydy**
Samosprávny kraj: **Žilinský**
Okres: **Žilina**
Počet obyvateľov: **1283**
Rozloha: **1517 ha**
Nadmorská výška: **383 m n. m.**
Prvá písomná zmienka: **r. 1354**



Region: **Horní Považí**
Mikroregion: **Terchovská dolina**
Euroregion: **Beskydy**
Samosprávní kraj: **Žilinský**
Okres: **Žilina**
Počet obyvatel: **1283**
Rozloha: **1517 ha**
Nadmořská výška: **383 m n. m.**
První písemná zmínka: **r. 1354**



Region: **Horné Považie**
Microregion: **Terchovská dolina**
Euroregion: **Beskidy**
Voivodeship: **Žilinské**
District: **Žilina**
Population: **1283**
Area: **1517 ha**
Altitude: **383 m a. s. l.**
First written mention: **1354**

foto: Igor Pap



Współczesność:

Krasňany leżą we wschodniej części Kotliny Žilinskej przy kaskadach rzeki Varínka oraz w dolinie potoku Kúr. Przez miejscowość przepływa Kúrsky potok, którego źródła znajdują się w Kúrskiej dolinie, ma długość 7,3 km i wpada do rzeki Varínka. W dolinie Kúr w XVII-XVIII wieku wydobywano żelazo. Obecnie dolina ma znaczenie turystyczne. Miejscowość jest punktem wyjściowym dla licznych wycieczek turystycznych po znakowanych szlakach turystycznych. Przez dolinę Kúr można się dostać na Strážsku hoľę oraz główny grzbiet Suchý, Strateneč i Mały Kriváň.

Miejscowość posiada sieć wodociągową, kanalizację oraz cała jest zgazyfikowana. Znajduje się tu szkoła podstawowa, przedszkole, dom pogrzebowy, dom kultury, remiza strażacka oraz tereny sportowe z boiskiem do gry w piłkę nożną oraz boiskiem wielofunkcyjnym.

Mają tu swoje siedziby firmy ALUMA ČS s.r.o. (sp. z o.o.), KRASPLAST AMG s.r.o., PLASTO-BAN s.r.o., RD (Rodinný dom - Dom rodzinny) Terchová - siedziba Nová Farma Krasňany, Ján Janičík DREI-METAL - skup surowców wtórnych.

Na terenie Krasňan działają: Folklorny súbor (Zespół folklorystyczny) DÚHA, spewácka skupina (grupa śpiewacza) Krasňanka, Krasňanskí heligonkári (Krasňanscy heligonkarze), družyna skautów, Dobrovoľný hasičský zbor (Ochotnicza Straż Pożarna), Telovýchovná jednota (Stowarzyszenie Kultury Fizycznej) Fatran Krasňany, Klub slovenských turistov (Klub Turystów Słowackich) Fatran Krasňany.

**Súčasnosc:**

Krasňany ležia vo východnej časti Žilinskej kotliny na terasách rieky Varínka a v doline potoka Kúr. Cez obec tečie Kúrsky potok, ktorý pramení v Kúrskiej doline, má dĺžku 7,3 km a vlieva sa do rieky Varínka. V doline Kúr sa v 17.-18. storočí dolovalo železo. Dnes je to turisticky významná dolina. Obec je východiskom pre viaceré turistické výlety po značkovaných trasách. Cez dolinu Kúr sa dá dostať na Strážsku hoľu a hlavný hrebeň Suchý, Strateneč a Mały Kriváň.

V obci je vybudovaná verejná vodovodná sieť, kanalizácia a je celoplošne splynofikovaná. Obec má základnú školu, materskú školu, dom smútku, dom kultúry, požiarnu zbrojnicu a športový areál s futbalovým a multifunkčným ihriskom.

V obci majú svoje sídlo firmy ALUMA ČS s.r.o., KRASPLAST AMG s.r.o., PLASTO-BAN, s.r.o., RD Terchová - sídlo Nová Farma Krasňany, Ján Janičík DREI-METAL - výkup druhotných surovín.

V obci pôsobia: Folklorny súbor DÚHA, spewácka skupina Krasňanka, Krasňanskí heligonkári, skautský oddiel, Dobrovoľný hasičský zbor, Telovýchovná jednota Fatran Krasňany, Klub slovenských turistov Fatran Krasňany.

**Současnost:**

Krasňany leží ve východní části Žilinské pánve na terasách řeky Varínka a v dolině potoku Kúr. Obcí protéká Kúrsky potok, který pramení v Kúrské dolině, má délku 7,3 km a vlévá se do řeky Varínka. V dolině Kúr se v 17.-18. století dolovalo železo. Dnes je to turisticky významná lokalita. Obec je východiskem pro mnohé turistické výlety po značkovaných trasách. Přes dolinu Kúr se můžeme dostat na Strážskou hoľu a hlavní hřeben Suchý, Strateneč a Mały Kriváň.

V obci je vybudována veřejná vodovodní síť, kanalizace a je celoplošně plynofikována. Obec má základní školu, mateřskou školu, dům smutku, dům kultury, hasičskou zbrojnicu a sportovní areál s fotbalovým a multifunkčním hřištěm.

V obci mají svá sídla firmy ALUMA ČS s r. o., KRASPLAST AMG s r. o., PLASTO-BAN s r. o., RD Terchová - sídlo Nová Farma Krasňany, Ján Janičík DREI-METAL - výkup druhotných surovin.


V obci působí: Folklorní soubor DÚHA, pěvecká skupina Krasňanka, Krasňanští harmonikáři, skautský oddíl, Dobrovoľný hasičský sbor, Tělovýchovná jednota Fatran Krasňany, Klub slovenských turistů Fatran Krasňany.

**Present day:**

Krasňany lie in the eastern part of Zilina Basin near the cascades of Varínka river and the valley of Kúr stream. Kúrsky stream flows through the village, which sources are in Kúrskiej valley, has a length of 7.3 km and flows into the river Varínka. In Kúr valley in the seventeenth and eighteenth century iron was mined. Today, the valley is of significant tourist interest. The village is a starting point for many tourist trips on marked hiking trails. One can get to the Strážsku hol, the main ridge - Suchý, Strateneč and Maly Krivan through the valley of the Kúr.

The village has a water supply, sewerage, and is supplied with gas. There is a primary school, a kindergarten, a funeral home, community centre, fire station and sports grounds with a pitch to play football and a multi-sports one as well. Here have their headquarters the following companies: ALUMA ČS s.r.o., KRASPLAST AMG s.r.o., PLASTO-BAN, s.r.o., RD (Rodinný house - Family house) Terchová - the seat of Nova Farm Krasňany, Ján Janičík DREI-METAL - which buys recycled materials.


The following institutions are operating in Krasňan: Folklorny súbor (a folklore band) DÚHA, spewácka skupina Krasňanka (a singing group), Krasňanskí heligonkári, a scout team, Dobrovoľný hasičský zbor (Voluntary Fire Brigade), Telovýchovná jednota Fatran Krasňany (Association of Physical Culture), Klub slovenských turistov Fatran Krasňany (Slovak Tourist Club).

 Z historycznego punktu widzenia jest klejnotem północnozachodniej części Krivánskej Malej Fatry, ktorá obfituje w źródła wody. Krivánska Malá Fatra jest częścią pogórza Malá Fatra i znajduje się na północ od rzeki Wag. Ma wyraźnie pofałdowane ukształtowanie terenu. Znajdują się tu porośnięte roślinnością łąkową szczyty, w większości na podłożu geologicznym piaskowca i łupków, ale także urwiska i szczyty o wyraźnym charakterze dolomitowym i wapiennym. Głębsza warstwa geologiczna zbudowana jest z granitów i gnejsów.

Na terenie Krivánskej Malej Fatry znajdują się liczne źródelka i wywierzyska, kapryśne nurty strumyków i potoków z kaskadami, progami i wodospadami. Wody północnej części stanowią dorzecze rzeki Varínki, zachodniej części rzeki Zázrivki, które obie są dopływami Wagu.

Historia:


Pierwsza pisemna wzmianka o Krasňaniach, jako o miejscowości Karazna pojawiła się w roku 1354. Jednakże miejscowość jest starsza i wcześniej podlegała prawu zwyczajowemu. Miejscowość została założona na prawie zakupnym należała do państwa Varín - Starý hrad, a od drugiej połowy XVI wieku stała się jego siedzibą. Panowie na zamku zbudowali tu drewnianą kurię (dwór obronny) ze zwodzonym mostem. Kuria była otoczona fosą z wodą.

 Z historického hľadiska je obec klenotom severozápadnej časti Krivánskej Malej Fatry, ktorá je bohatá na vodné pramene. Krivánska Malá Fatra je časťou pohoria Malá Fatra a nachádza sa na sever od rieky Váh. Má výrazne vlnitý reliéf. Sú tu lúčne povrchy časti končiarov, zväčša na geologickej báze pieskovca a bridlice, ale aj útesy a končiare výrazne dolomitické a vápencové. Podkladom geologickej stavby je žula a rula.

Územie Krivánskej Malej Fatry je bohaté na vodné pramene a vyvieracky, pestré toky potôčikov a potokov s kaskádami, prahmi a vodopádmi. Vody severnej časti odvádza rieka Varínka, západnej časti rieka Zázrivka a všetko vteká do Váhu.

História:


Prvá písomná zmienka o Krasňanoch ako o obci Karazna bola zaznamenaná v roku 1354. Obec je však staršia, predtým sa riadila zvykovým právom. Obec bola založená na zákupnom práve, patrila panstvu Varín - Starý hrad a od druhej polovice 16. storočia sa stala jeho sídlom. Hradní páni tu postavili drevenú kuriu s padacím mostom. Kúria bola obkolesená vodou.

 Z historického hlediska je obec klenotem severozápadní části Krivánské Malé Fatry, která je bohatá na vodní prameny. Krivánska Malá Fatra je částí pohoří Malá Fatra a nachází se severně od řeky Váh. Má výrazně vlnitý reliéf. Jsou zde zelené povrchy části vrcholů, většinou na geologické báze pískovce a břidlice, ale taky útesy a vrcholy výrazně dolomitické a vápencové. Podkladem geologické stavby je žula a rula.

Území Krivánské Malé Fatry je bohaté na vodné prameny a vyvěračky, pestré toky potůčků a potoků s kaskádami, prahy a vodopády. Vody severní části odvádí řeka Varínka, západní části řeka Zázrivka a všechno se vlévá do Váhu.

Historie:


První písemná zmínka o Krasňanech, jako o obci Karazna byla zaznamenána v roce 1354. Obec je však starší, předtím se řídila zvykovým právem. Obec byla založena na zákupním právu, patřila k panství Varín - Starý hrad a od druhé poloviny 16. století se stala jeho sídlem. Hradní páni zde postavili dřevěnou kurií s padacím mostem. Kurie byla obehnána vodou.

 From a historical point of view, it is the jewel of the northwestern part of Malá Fatra Krivánska, which is rich in water sources. Malá Fatra Krivánska is part of Malá Fatra foothills and is located north of the river Wag. It has a clearly undulated terrain. There are overgrown meadow vegetation peaks, mostly on the geological sandstone and shale ground, but also cliffs and peaks with a distinct dolomite and limestone character. The innermost layer is geologically composed of granites and gneisses.

In Malá Fatra Krivánska there are numerous springs and karst springs, capricious currents of streams and creeks with cascades, rapids and waterfalls. Northern waters are basin a of Varínki river, the western part of Zázrivki river, both of which are tributaries of Wag river.


History:

The first written mention of Krasňany, as a Karazna village appeared in 1354. However, the city is older and it previously subjected to common law. The village was founded on the basis of a law that enabled peasants to buy the land from their lord, and it belonged to Varín - Starý hrad state; in the second half of sixteenth century it became its seat. Lords of the castle built a wooden curia (fortified manor house) with a drawbridge. The curia was surrounded by a moat of water.

 Dominantą architektoniczną Krasňan bezsprzecznie jest późnorenesansowy dwór z XVII wieku. Przez stulecia zamieszkiwany przez gałąź możnego hrabiowskiego rodu Pongráczów. Po remoncie generalnym dworu w ostatnich latach w jego pomieszczeniach mieściła się wystawa zatytułowana „Przyroda i lud północnozachodniej Słowacji”. Obecnie dwór jest własnością prywatną.


W roku 1598 miejscowość liczyła 14 domostw, w roku 1828 było ich 56 i miała 466 mieszkańców. Zajmowali się oni rolnictwem. Na terenie miejscowości znajdował się także kamieniołom wapieni.

Pierwsza pisemna wzmianka o osadzie Stare Krasňany w okolicy Tehelňa (lub także Za Hájom) znalazła się w kronikach i pismach z czasów króla Bolesława z roku 1001. W roku 1933 odkryto na tym terenie pierwsze i największe w północnozachodniej Słowacji starosłowiańskie cmentarzysko mogiłowe z VIII-IX wieku z niezwykłą ceramiką, bronią i ozdobami. Na cmentarzysku znajdowało się 51 mogił. Znaleźiska z mogił zostały przekazane do Słowackiego Muzeum Narodowego - Muzeum Etnograficznego w Martinie. Dzisiaj już nie można zwiedzać tzw. Krasňanskiego dwurytualnego cmentarzyska. Badania archeologiczne wykazały, że Krasňany, jako osada mogą poszczycić się co najmniej 1200 letnią historią.

 K dominantám Krasňan nepochybne patrí neskororenesančný kaštieľ zo 17. storočia. Po stáročia tu žila vetva silného grófskeho rodu Pongráczovcov. Po generálnej oprave kaštieľa bola v minulých rokoch v jeho priestoroch sprístupnená expozícia pod názvom „Príroda a ľud severozápadného Slovenska“. V súčasnosti je kaštieľ súkromným vlastníctvom.


V r. 1598 mala obec 14 domov, v r. 1828 mala 56 domov a 466 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. V chotári boli vápencové lomy.

Prvá písomná zmienka o usadlosti Starých Krasňan v lokalite Tehelňa (alebo aj Za Hájom) zaznamenal vo svojich kronikách a spisoch kráľ Boleslav v roku 1001. Z 8.-9. storočia tu bolo v roku 1933 odkryté prvé najrozsiahlejšie staroslovanské mohylové pohrebisko na severozápade Slovenska s unikátnymi nálezmi keramiky, zbraní i ozdôb. Pohrebisko obsahovalo 51 mohýl. Pamiatky z mohýl sú uložené v Slovenskom národnom múzeu - Etnografickom múzeu v Martine. Dnes je už tzv. Krasňanský birituálny mohylník neprístupný. Archeologický výskum dokázal, že Krasňany ako usadlosť sa môžu pýšiť už najmenej s 1200 ročnou históriou.

 K dominantám Krasňan nepochybně patří pozdněrenesanční zámek ze 17. století. Celé století zde žila větev silného hraběcího rodu Pongráczů. Po generální opravě zámku byla v minulých letech v jeho prostorech zpřístupněna expozice pod názvem „Příroda a lid severozápadního Slovenska“. V současnosti je zámek soukromým vlastnictvím.

V r. 1598 měla obec 14 domů, v r. 1828 měla 56 domů a 466 obyvatel. Zabývali se zemědělstvím. V okolí obce byly vápencové lomy.

První písemná zmínka o osadě Starých Krasňan v lokalitě Tehelňa (nebo taky Za Hájom) byla zaznamenána v kronikách a spisech z časů krále Boleslava v roku 1001. Z 8.-9. století zde bylo v roce 1933 odhaleno první nejrozsáhlejší staroslovanské mohylové pohřebiště na severozápadě Slovenska s unikátními nálezy keramiky, zbraní i ozdob. Pohřebiště obsahovalo 51 mohyl. Památky z mohyl jsou uloženy v Slovenském národním muzeu - Etnografickém muzeu v Martině. Dnes je již tzv. Krasňanský birituální mohylník nepřístupný. Archeologický výzkum dokázal, že Krasňany jako osada se mohou pyšnit již nejméně 1200 letou historií.

 The architectural dominant in Krasňany is undoubtedly the late-Renaissance seventeenth century mansion. It had been inhabited by the wealthy branch of Pongráczów counts' Family for centuries. After the general renovation of the mansion in recent years, its premises housed the exhibition entitled „Nature and the people of northwestern Slovakia.“ Currently, the mansion is in private hands.

In 1598, the village had 14 houses, in 1828 there were 56 and it had 466 inhabitants. They were involved in agriculture. There was also a limestone quarry within the village limits.

The first written mention of the Old Krasňany Tehelňa settlement (also Za Hájom) was in the chronicles and writings from the time of King Boleslav's reign in 1001. In 1933, the first and largest in the northwestern Slovakia Slavic burial ground from VIII-IX century with remarkable pottery, weapons and ornaments, had been discovered. There were 51 graves in the burial grounds. The findings from the graves were transferred the Slovak National Museum - Museum of Ethnography in Martin. Today Krasňan cemetery cannot be visited anymore. Archaeological research has shown that Krasňany, as a settlement can boast with at least 1200 years of history.



Pierwszy dokument poświadczający istnienie miejscowości pochodzi z roku 1208. Rozwój miejscowości był ściśle związany z zabytkowym zamkiem, który powstał w latach 1235-1241. Dominującą budowlą jest zbytek kultury narodowej - Kościół pod wezwaniem św. Michała Archanioła z drugiej połowy XIII wieku, który dzięki artystycznym freskom profesora Hložníka bywa nazywany słowacką Kaplicą Sykstyńską.

Wybitną osobistością Dolnego Hričova był P. V. Rovnianek, założyciel organizacji Słowaków w Ameryce, wydawca gazety i pierwszy Słowak oficjalnie uznany za notariusza państwowego w Ameryce. Jego popiersie znajduje się przed Urzędem Gminy.

Niedaleko miejscowości znajduje się chroniony obiekt przyrody - Hričovska iglica skalna.

Prvé listinné doloženie obce je z roku 1208. Vývoj obce úzko súvisel s historickým hradom, ktorý vznikol v rokoch 1235-1241. Dominantou obce je národná kultúrna pamiatka - Kostol sv. Michala archanjela z 2. polovice 13. storočia, ktorý je vďaka umeleckým freskám profesora Hložníka označovaný za slovenskú Sixtínsku kaplnku.

Významnou osobnosťou obce bol P. V. Rovnianek, zakladateľ spolkov Slovákov v Amerike, vydavateľ novín a prvý Slováč úradne uznaný za verejného notára v Amerike. Jeho busta sa nachádza pred obecným úradom.

Neďaleko obce sa nachádza chránený prírodný výtvor - Hričovská skalná ihla.

foto: Andrea Dobroňová



foto: Andrea Dobroňová

První listinné doložení obce je z roku 1208. Vývoj obce úzce souvisel s historickým hradem, který vznikl v letech 1235-1241. Dominantou obce je národní kulturní památka - Kostel sv. Archaněla Michaela z 2. poloviny 13. století, který je díky uměleckým freskám profesora Hložníka označován za slovenskou Sixtínskou kapli.


Významnou osobností obce byl P. V. Rovnianek, zakladatel spolků Slováků v Americe, vydavatel novin a první Slováč úředně uznaný za veřejného notáře v Americe. Jeho busta se nachází před obecním úřadem.

Poblíž obce se nachází chráněný přírodní výtvor - Hričovská skalní jehla.

The first document attesting to the existence of the village dates from the year 1208. The development of the village was closely associated with the historic castle, which was built in the years 1235-1241. The dominant building is a national cultural monument - the Church of St. Michael the Archangel from the second half of the thirteenth century, which, thanks to the artistic frescoes by professor Hložník, is sometimes called Slovak Sistine Chapel.

A prominent figure in Lower Hricová was P.V. Rovnianek, founder of Slovak organization in America, publisher of a newspaper and the first Slovak officially recognized as a state notary in America. His bust is in front of Municipal Office.


Near the village is a protected natural monument - Hričovska rock spire.

 Obecnie Dolný Hričov należy do najlepiej rozwiniętych miejscowości w powiecie Żylińskim. Posiada wszystkie media, jest zgazyfikowany, dobiegają końca prace związane z budową gminnego wodociągu i kanalizacji. Znajduje się tu ośrodek zdrowia, przychodnia dentystyczna, działa szkoła podstawowa z przedszkolem, do której uczęszczają również uczniowie z pobliskich miejscowości. Tutejsza szkoła cieszy się świetną opinią, dzięki prowadzonym przez nią zajęciom dodatkowym.

Aktywności sportowej i kulturalnej mieszkańców służą tereny sportowe i dom kultury. Na terenie gminy znajduje się międzynarodowe lotnisko Żilina - Hričov, na którym odbywają się różne atrakcyjne imprezy, związane ze sportami motoryzacyjnymi i lotniczymi.

Tradycyjnymi imprezami kulturalnymi, towarzyskimi i sportowymi w Dolnym Hričovie są:


- **Hričovské pastorále** (impreza prezentująca folklor, sztukę ludową, tradycje pasterskie, w ramach której odbywa się międzynarodowy konkurs strzyżenia owiec, międzynarodowy konkurs zaprzęgów konnych. w tym roku, 16.08.2014 r., odbędzie się już po raz dziesiąty),
- **Svatohubertske slavnosti** (uroczystość myśliwska, termin 13.09.2014 r.),
- **Noční požární soutěž** (Nocne závody strážackie o puchar prechodni wójta gminy - lipiec 2014),
- **Futbalový turnaj o pohár starosty obce** (Turniej piłki nożnej o puchar wójta gminy - lipiec 2014),

 V súčasnej dobe patrí Dolný Hričov medzi najvyspelejšie obce v Žilinskom okrese. Má vybudované všetky inžinierske siete, je plynofikovaná, končí sa s dobudovaním obecného vodovodu a kanalizácie. V obci je zdravotné stredisko, zubný lekár, funguje tu základná škola s materskou školou, do ktorej dochádzajú i žiaci z okolitých obcí. Škola má veľmi dobré meno pre svoju aktívnu mimoškolskú činnosť.

Na športové i kultúrne využitie slúži športový areál a kultúrny dom. V obci sa nachádza medzinárodné letisko Žilina - Hričov, kde sa konajú rôzne atraktívne podujatia v oblasti motoristického i leteckého športu.

Tradičné kultúrne, spoločenské a športové akcie v obci:


- **Hričovské pastorále** (podujatie venované folklóru, ľudovému umeniu, bačovským tradíciám, súťaž v strihaní oviec s medzinárodnou účasťou, súťaž konských záprahov s medzinárodnou účasťou. Tento rok, 16.08.2014, sa uskutoční 10. ročník),
- **Svatohubertske slávnosti** (poľovnícke slávnosti, termín 13.9.2014),
- **Nočná požiarňa súťaž o putovný pohár starostu obce** (júl 2014),
- **Futbalový turnaj o pohár starostu obce** (júl 2014),

 V současné době patří Dolný Hričov mezi nejvyspělejší obce v Žilinském okrese. Má vybudované všechny inženýrské sítě, je plynofikována, končí se s dobudováním obecního vodovodu a kanalizace. V obci je zdravotní středisko, zubní lékař, funguje zde základní škola se školkou, do které docházejí žáci z okolních obcí. Škola má velmi dobrou pověst vzhledem na svou aktivní mimoškolní činnost.

Pro sportovní i kulturní využití slouží sportovní areál a kulturní dům. V obci se nachází mezinárodní letiště Žilina - Hričov, kde se konají různé atraktivní akce v oblasti motoristického i leteckého sportu.

Tradiční kulturní, společenské a sportovní akce v obci:

- **Hričovské pastorále** (akce věnována folkloru, lidovému umění, bačovským tradicím, soutěž ve strhávání ovcí s mezinárodní účastí, soutěž koňských záprahů s mezinárodní účastí. Letos, 16. 8. 2014, se uskuteční 10. ročník),
- **Svatohubertské slavnosti** (lovecké slavnosti, termín 13. 9. 2014),
- **Noční požární soutěž o putovní pohár starosty obce** (červenec 2014),
- **Fotbalový turnaj o pohár starosty obce** (červenec 2014),

 Currently Dolný Hričov belongs to the most developed towns in the district of Žilina. It has all the media - it is supplied with gas, and the work associated with the construction of a municipal water supply and sewage system is nearing the end. There is a health center, dental clinic, a primary school with kindergarten, which is also attended by pupils from nearby towns. The local school has excellent references, thanks to its ongoing additional occupations.

Sporting and cultural activities of the inhabitants are supported by sports grounds and a house of culture. An international airport Žilina - Hričov is in the municipality, which hosts a variety of attractive events associated with automotive and air sports.

Traditional cultural events, social and sports activities in Lower Hričov are:

- **Hričovské pastorále** (an event showing folklore, folk art, pastoral traditions, during which an international sheep-shearing contest takes place, and an international competition for teams of horses. This year, on 16/08/2014, it will be held for the tenth time),
- **Svatohubertské slavnosti** (hunting celebration, on 13/9/2014),
- **Noční požární soutěž** (Night Fire Games for Mayor`s Cup - July 2014),
- **Futbalový turnaj o pohár starosty obce** (Mayor`s Cup football competition - July 2014),



- *Florbal* (lipiec 2014),
- *Smeč Cup* (turniej siatkówki, lipiec 2014),
- *Spotkania z najstarszymi mieszkańcami* (październik 2014),
- *Uwitanie občanů do života* (Przywitanie na świecie nowych mieszkańców - listopad 2014),
- *Setkání s Mikulášem* (Spotkanie z Mikołajem - grudzień 2014),
- *Zabijačkové slavnosti a Vánoční punč* (Uroczyste świniobicie i Świąteczny poncz - grudzień 2014).

Kluby i stowarzyszenia:

Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov, Pozemkové (Towarzystwo Ziemskie Dawni Gospodarze z miejscowości Dolný Hričov) spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Peklina (Towarzystwo Ziemskie Dawni Gospodarze z miejscowości Peklina), Futbalový klub (Klub piťki nožnej), Dobrovolný hasičský sbor (Ochotnicza Straż Pożarna), Červený kříž (Czerwony Krzyż), Lovecké sdružení (Kolo łowieckie) - PS VELIKÁ.



- *Florbal* (júl 2014),
- *Smeč Cup* (volejbalový turnaj, júl 2014),
- *Posedenie s najstaršími občanmi* (október 2014),
- *Uvitanie občanů do života* (november 2014),
- *Stretnutie s Mikulášom* (december 2014),
- *Zabijačkové slávnosti a Vianočný punč* (december 2014).

Kluby a spolky:

Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov, Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Peklina, Futbalový klub, Dobrovolný hasičský sbor, Červený kříž, Poľovnícke združenie - PS VELIKÁ.



- *Florbal* (červenec 2014),
- *Smeč Cup* (volejbalový turnaj, červenec 2014),
- *Posezení s nejstaršími občany* (říjen 2014),
- *Uvítání občanů do života* (listopad 2014),
- *Setkání s Mikulášem* (prosinec 2014),
- *Zabijačkové slavnosti a Vánoční punč* (prosinec 2014).

Kluby a spolky:

Pozemkové spoločenstvo Bývalí členové urbáře obce Dolný Hričov, Pozemkové spoločenstvo Bývalí členové urbáře obce Peklina, Fotbalový klub, Dobrovolný hasičský sbor, Červený kříž, Lovecké sdružení - PS VELIKÁ.



- *Florbal* (July 2014),
- *Smeč Cup* (volleyball competition - July 2014),
- *Meetings with the oldest inhabitants* (October 2014),
- *Uvítání občanů do života* (Welcoming new residents to the world - November 2014),
- *Setkání s Mikulášem* (Meeting with Saint Nicholas - December 2014),
- *Zabijačkové slavnosti a Vánoční punč* (Solemn pig sticking and Christmas punch - December 2014).

Clubs and associations:

Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov, Pozemkové (Land Society Former Landlords of Dolný Hričov) spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Peklina (Land Society Former Landlords of Peklina), Futbalový klub (Football club), Dobrovolný hasičský sbor (Voluntary Fire Brigade), Červený kříž (Red Cross), Lovecké sdružení (Hunting Lodge) - PS VELIKÁ.



Miejscowość Rudina jest położona na północno-wschodnim krańcu Pogórza Jaworników w dolinie Janinskiego (Rudinského) potoku nad jego ujściem do rzeki Kysuca. Ze względu na swoją powierzchnię 627 ha jest zaliczana w regionie do miejscowości średniej wielkości.

W większości zalesiony teren miejscowości jest pagórkowaty, a na obrzeżach przybiera górski charakter, tworzą go trzeciorzędowe skały o wysokości 350-560 m n.p.m. Przeważają leśne gleby brązowe. Niezalesiony jest tylko najbliższe otoczenie miejscowości. Charakterystyczna dla Rudiny jest zabudowa łańcuchowa o długości niemal 3 km wzdłuż Janinskiego (Rudinského) potoku.

Miejscowość ma bardzo dobre połączenia komunikacyjne, zarówno kolejowe jak i drogowe. Jeżeli chodzi o połączenie kolejowe to Rudina jest oddalona o 3 km od Kysuckého Nového Mesta i 7 km od Žiliny, regularnie kursują autobusy do Kysuckého Nového Mesta, skąd można się dostać dalej w kierunku Žiliny i Čadcy.

Obec Rudina leží na severovýchodnom okraji pohoria Javorníky v doline Janinského (Rudinského) potoka nad jeho ústím do rieky Kysuca. Svojou rozlohou 627 ha patrí k stredne veľkým obciam regiónu.

Zväčša zalesený chotár obce je pahorkatého, po okrajoch vrchovitého rázu a tvoria ho tretiohorné horniny s nadmorskou výškou 350-560 m. Má hnedé lesné pôdy. Odlesnené je len okolie obce. Pre obec je charakteristická potočná radová zástavba v dĺžke takmer 3 km okolo Janinského (Rudinského) potoka.

S obcou je veľmi dobré dopravné spojenie, ako železničnou tak aj cestnou dopravou. Po železnici je Rudina vzdialená od Kysuckého Nového Mesta 3 km a od Žiliny 7 km. Z obce do Kysuckého Nového Mesta pravidelne premáva autobusová doprava, odkiaľ sa môže cestujúci ďalej prepraviť smerom na Žilinu, alebo Čadcu.



Obec Rudina se nachází na severovýchodním okraji pohoří Javorníky v údolí Janinského (Rudinského) potoku nad jeho ústím do řeky Kysuca. Svou rozlohou 627 ha patří k středně velkým obcím regionu.

Většinou zalesněné území obce je pahorkatého, po okrajích vrchovitého rázu a tvoří ho třetihorní horniny s nadmořskou výškou 350-560 m. Má hnědé lesní půdy. Odlesněné je jen okolí obce. Pro obec je charakteristická potoční řadová zástavba s délkou téměř 3 km u Janinského (Rudinského) potoku.

Obec má velmi dobré dopravní železniční a cestní spojení. Železniční vzdálenost Rudiny od Kysuckého Nového Mesta je 3 km, a od Žiliny - 7 km. Obec má pravidelnou autobusovou dopravu do Kysuckého Nového Mesta a odtud se cestující může dál přepravovat směrem k Žilině, nebo k Čadci.



is located on the north-eastern edge of Javorníky Foothills Javorníky in the valley of Janinského (Rudinského) stream over the mouth of Kysuca river. Due to its area of 627 ha, it is known in the region as a village of average size.

The area of the village is mostly wooded, hilly and mountainous on the outskirts of village, formed by tertiary rocks with a height of 350-560 m above sea level. Brown forest soils predominate. Only the immediate environment of the village is not wooded. Characteristic for Rudiny is Unwooded are chain houses with a length of almost 3 km along Janinského (Rudinského) stream.

The village has very good both rail and road transport links. When it comes to rail connection - Rudina is just 3 km from Nový Kysucké Mesto and 7 km from Žilina; regular buses link it with Kysucké Nové Mesto, where one can get further in the direction Žilina and Čadca.

Historia miejscowości

Jako na stałe zamieszkała wieś powstała najpóźniej na przełomie XIII i XIV wieku. Nazwa patronimiczna Rugyna jest wspominana w roku 1358, w 1364 r. pojawia się Rudzina, w roku 1506 Velká Rudina (Maior Rudina), a w roku 1522 występuje, jako Horná Rudina (Falso Rudina). Do końca średniowiecza należała do rodzin szlacheckich Rudinských i Čičkánůw z Rudiny. Następnie należała do budatínského państwa, a tylko jej niewielka część była własnością szlachciców Ordódy.

W roku 1658 były tu 4 zagrody kmieci i biedniejszych 17 domostw chłopskich oraz pański młyn. W roku 1850 miejscowość zamieszkiwało 627 słowackich katolickich mieszkańców. Zajmowali się oni przeważnie rolnictwem, hodowlą owiec, wyrębem drzewa oraz druciarstwem. W roku 1950 od Rudiny oddzieliła się dawna osada Rudinka.

Pierwszy przystanek kolejowy powstał koło domku dróżnika nr 133, ale ponieważ mieszkańcy Rudiny nie głosowali podczas wyborów do peszteńskiego sejmu na kandydującego wysokiego urzędnika z Kysuckého Nového Mesta – Hajdína, zlikwidował on przystanek i mieszkańcy chodzili do Brodna. Przystanek kolejowy w Rudinie został przywrócony w roku 1952.

Podczas pierwszego spisu powszechnego, w roku 1784, miejscowość liczyła 61 domów i 448 mieszkańców. W roku 1828 miała już 88 domów i 672 mieszkańców. W roku 2012 miejscowość liczyła 1710 mieszkańców.

Historia obce

Ako trvalo osídlená dedina vznikla najneskôr na prelome 13. a 14. storočia. V rodinnom mene Rugyna sa spomína v r. 1358, r. 1364 Rudzina, r. 1506 ako Velká Rudina (Maior Rudina) a v r. 1522 ako Horná Rudina (Falso Rudina). Do konca stredoveku patrila zemianskym rodinám Rudinský a Čičkán z Rudiny. Neskôr patrila budatínskemu panstvu a len menšia časť zemanom Ordódy.

V r. 1658 tu boli 4 sedliacke a 17 želiarskych usadlostí a panský mlyn. V r. 1850 mala obec 627 slovenských katolíckych obyvateľov. Zaoberali sa prevažne poľnohospodárstvom, chovom oviec, drevorubačstvom a drotárstvom. V r. 1950 sa z chotára Rudiny odčlenila bývalá osada Rudinka.

Prvá železničná zastávka bola zriadená pri strážnom domčeku č. 133, ale keďže obyvatelia Rudiny nepodporili vo voľbách do peštianskeho snemu kandidatúru slúžneho Hajdína z Kysuckého Nového Mesta, dal tento zastávku zrušiť a obyvatelia chodili do Brodna. Železničná zastávka bola v Rudine obnovená v r. 1952.

Počas prvého sčítania ľudí, v roku 1784, mala obec 61 domov a 448 obyvateľov. V roku 1828 mala už 88 domov a 672 obyvateľov. V roku 2012 mala obec 1710 obyvateľov.

Historie obce

Jako trvale osídlená vesnice vznikla nejdříve na přelomu 13. a 14. století. Název Rugyna byl zmíněn v r. 1358, r. 1364 Rudzina, r. 1506 jako Velká Rudina (Maior Rudina) a v r. 1522 jako Horná Rudina (Falso Rudina). Do konce středověku patřila zemanským rodinám Rudinskovců a Čičkánovců z Rudiny. Později patřila budatínskému panství a jen menší část zemanům Ordódocům.

V r. 1658 zde byli 4 sedlaccé a 17 poddanských usedlostí a panský mlyn. V r. 1850 měla obec 627 slovenských katolických obyvatel. Většinou se zabývali zemědělstvím, chovem ovcí, nebo byli dřevorubci a drátaři resp. dráteníci. V r. 1950 se z území Rudiny odčlenila bývalá osada Rudinka.

První železniční zastávka byla zřízená u strážnicko domku č. 133, ale kvůli tomu, že obyvatelé Rudiny nepodpořili při volbách do peštského sněmu kandidaturu přednosty Hajdína z Kysuckého Nového Mesta, dal tento zastávku zrušit a obyvatelé chodili do Brodna. Železniční zastávka byla v Rudině obnovená v r. 1952.

Během prvního sčítání lidu, v roce 1784, měla obec 61 domů a 448 obyvatel. V roce 1828 měla již 88 domů a 672 obyvatel. V roce 2012 měla obec 1710 obyvatel.

Rudina`s history

As for continuously inhabited, village was found at least at the turn of the thirteenth and fourteenth century. Rugyna's patronymic name is mentioned in 1358, in 1364 Rudzina appears, in 1506 Velká Rudina (Rudin Maior), and in 1522 it is known as Horná Rudina (Falso Rudina). Up until the end of Middle Ages the village belonged to Rudinských and Čičkánůw of Rudiny noble families. Then it belonged to budatínski state, and only a small part of it was owned by Ordódy nobles.

In 1658 there were 4 serf pens and 17 poorer peasant households, and a mill. In 1850 the town had a population of 627 Slovak Catholic inhabitants. They dealt mostly in agriculture, herding sheep, felling trees and tinkering. In 1950, a long time settlement Rudinka, separated from Rudiny.

The first bus station was built near the lineman cottage No. 133, but because residents of Rudiny did not vote in elections on a senior official candidate of Kysuckého Nového Mesta – Hajdina to Pesztenski Sejm, he abolished the bus and the residents were forced to go to Brodno to catch a bus. Bus station in Rudina was restored in 1952.

During the first census, in 1784, the town had 61 houses and 448 inhabitants. In 1828 it had 88 houses and 672 inhabitants. In 2012, the town had 1,710 inhabitants.



Jeśli ktoś szuka najbardziej znanego słowackiego przymiotnika, określającego skały, prawdopodobnie będzie to súľovské. Súľovské skaly powstały w starszym trzeciorzędzie, kiedy na tym terenie było prehistoryczne morze. Nie tylko ze względu na cechy geomorfologiczne, ale także na kształty, tworzą wyjątkową atmosferę. Pojawiały się w znanych słowackich filmach np.: Pacho, hybský zbojník, Janko Hraško czy bajce Tomasz Sokolnik.

Romantyczny świat baszt, wież i kolumn zgrupowanych w wielu skupiskach skalnych należy do najpiękniejszych form skalnych w regionie Górnego Biegu Wagu, a znajduje się zaledwie 20 km od Žiliny.

Gmina ma ciekawą historię, zamek, skalne tajemnice, wyjątkową faunę i florę oraz bardzo dobre warunki turystyczne. Mała, cicha i niepowtarzalna wioska zmienia się i rozwija swoje dziedzictwo w otoczeniu nie zmieniających się skał. Powstała tu infrastruktura, została wyremontowana szkoła, rynek oraz otoczenie kościoła. Przed Urzędem Gminy, jako symbol mądrości i Súľovskich skał, stoi rzeźba Sowy i Sówki. Gmina ma powierzchnię 2295 ha i liczy 947 mieszkańców.

Historia miejscowości

Pierwsza pisemna wzmianka w dokumentach pochodzi z roku 1193. Najpierw należała do szlacheckiego rodu Súľovskich, potem Sirmenskich, niektóre jej części należały do rodu Akajów z Hradnej. Już ponad 113 lat, od ich administracyjnego połączenia w roku 1898, Súľov i Hradná tworzą jedną całość.

Ak niekto hľadá najznámejšie slovenské prídavné meno pre skaly, pravdepodobne to bude súľovské. Súľovské skaly vznikli v staršom treťohorí, keď existovalo na tomto území prehistorické more. Nielen vzhľadom na geomorfologické vlastnosti, ale aj vzhľadom na tvary, vytvárajú tieto skaly dojem špecifickej atmosféry. Objavili sa v známych slovenských filmoch ako napr.: Pacho, hybský zbojník, Janko Hraško alebo v rozprávke Sokoliar Tomáš.

Romantický svet bášt, veží a stĺpov zoskupených na mnohých skalnatých miestach, patrí ku najkrajším skalným formám v regióne Horného Považia a nachádza sa sotva 20 km od Žiliny.

Obec má bohatú históriu, hrad, skalné tajomstvá, výnimočnú faunu a flóru a veľmi dobré turistické podmienky. Malá, tichá a unikátna dedina sa mení a rozvíja svoje dedičstvo v okolí nemeniacich sa skál. Vznikla tu infraštruktúra, bola zrekonštruovaná škola, námestie a okolie kostola. Pred Obecným úradom stojí ako symbol múdrosti a Súľovských skál socha Sovy a Sovičky. Obec má rozlohu 2295 ha a 947 obyvateľov.

História obce

Prvá písomná zmienka v dokumentoch pochádza z roku 1193. Najskôr obec patrila šľachtickej rodine Súľovských, potom Sirmenských, niektoré jej časti patrili rodine Akajovcov z Hradnej. Už vyše 113 rokov, od ich administratívneho spojenia v roku 1898, tvoria Súľov a Hradná jeden celok.

Podľa prvých historických dokumentov „sa jej hranica začína na Váhu, ďalej vedie cez stred roviny, prechádza cez nejaký potok oproti lesu a na úpäť hory vedie k Jablonovskému potoku, ktorý ústi do rieky Hradňanka“.



Jeśli ktoś hľadá neznámejšie slovenské prídavné meno pro skály, tak si je to „súľovské“. Súľovské skaly vznikly ve starším terciéru, když bylo na tomto území prehistorické moře. Nejen vzhledem na geomorfologické vlastnosti, ale taky vzhledem na jejich tvary vytvářejí tyto skály dojem specifické atmosféry. Byly exteriérem známých slovenských filmů jako: Pacho, hybský zbojník, Janko Hraško nebo pohádky Král sokolů.

Romantický svět bašt, věží a sloupů, seskupených v mnohých skalních místech, patří k nejkrásnějším skalním formám v regionu Horního Považí a nacházejí se sotva 20 km od Žiliny.

Obec má bohaté dějiny, hrad, skalní tajemství, výjimečnou faunu a floru, turistické podmínky. Malá, tichá, unikátní vesnice se mění a rozvíjí své dědictví vedle neměnicích se skal. Vznikla infrastruktura, byla zrekonstruována škola, náměstí a okolí kostela. Před Obecním úřadem stojí jako symbol moudrosti a Súľovských skal socha Sovy a kuliška. Obec má rozlohu 2295 ha a 947 obyvatel.

Dějiny obce

První písemná zmínka v pramenech pochází z roku 1193. Obec nejdříve patřila šlechtické rodině Súľovských, později Sirmenských, některé její části patřily rodině Akajovců z Hradné. Už více než 113 let od jejich správního spojení v roce 1898 tvoří Súľov a Hradná jeden celek.



If anyone is looking for the most famous Slovak adjective defining the rocks, it will probably be súľovské. Súľovské skaly were formed in the Tertiary, when the area was a prehistoric sea. Not only the geomorphological characteristics, but also the shapes, create a unique atmosphere there. Súľovské skaly appeared in the famous Slovak films such as: Pacho, hybský robber, Janko Hraško or a fairy tale Thomas the Falconer.


Romantic world of bastions, towers and columns collected in much of the rock, is one of the most beautiful rock formations in the Upper Run of Wag river, and is only 20 km from Zilina.

The municipality has an interesting history; the castle, rock secrets, unique flora and fauna and very good conditions for tourism. Small, quiet and unique village is changing and evolving its heritage, surrounded by unchanging rocks. Infrastructure was established here, school was renovated, market square and church surroundings. Before the Municipal Office, as a symbol of wisdom and Súľovské skaly, stands a sculpture of an Owl and a Burrowing Owl. The municipality has an area of 2,295 hectares and has 947 inhabitants.

History of the village

The first written mention in documents comes from the year 1193. First, the village belonged to a noble Súľovski family, then it belonged Sirmenskis, and some of its parts belonged to the family Akajs of Hradná. For more than 113 years from their administrative merger in 1898, Sulov and Hradná form a whole.

According to first historical documents „its border begins at Wag river, further extends the middle of the plains, crossing a stream in front of the forest and at the foot of the mountain moves towards Jablonovskio creek that flows into rzekiy Hradňanka“.


 Według pierwszych dokumentów historycznych „jej granica zaczyna się na Wagu, dalej biegnie środkiem równiny, przecina jakiś potok naprzeciwko lasu i u podnóża góry kieruje się w stronę Jablonovskiego potoku, który wpada do rzeki Hradňanka“. W przeszłości znajdowały się tam dwie siedziby bogatych panów, wokół których były dziesiątki drewnianych chat i gospodarstw chłopskich. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem.

Na wzgórzu nazywanym Panská záhrada (Paňski Ogród) została pochowana pani Madočani, właścicielka zamku. Cztery świerki, zasadzone przy grobie, rosną do dziś. Pani została pochowana w trumnie, która miała szklaną szybę, przez którą można było zobaczyć ciało. Kiedy zwłoki zaczęły się rozkładać, jej szczątki zostały przeniesione na miejsce dzisiejszego cmentarza. Dwie tablice pamiątkowe są poświęcone: znanemu słowackiemu dziewiętnastowiecznemu geologowi - Dionýzovi Štúrovi oraz Sztabowi Generalnemu majora Popova z czasów II wojny światowej.

Przed kościołem rzymsko-katolickim z roku 1616, p.w. Michała Archanioła, znajduje się krypta dawnych właścicieli tej miejscowości. Późnoklasycystyczny kościół ewangelicki nosi wezwanie Trójcy Świętej, a na jego plebani w roku 1766 urodziła się matka poety Karola Kuzmányho, Zuzana Prievická.

Do zabytków architektonicznych należą też dwa súľovskie zameczki, zamek i dzwonnica w Hradnej. Jeden z zameczków jest własnością prywatną, został odnowiony i położony jest w centrum Súľova (1592).

Dawniej pod zamkiem w Hradnej (1600) były stawy i fontanny w kształcie lwa. W jego otoczeniu rosło podobno mnóstwo róż i krzewów ozdobnych. W niedzielę oraz święta na ryneczku odbywały się uroczystości, w których brali udział goście oraz muzycy z Budapesztu i Wiednia. Wieża w rotundzie rezydencji miała z prawej strony pokój, w którym zatrzymywał się węgierski poeta Mór Jókai.

 V minulosti tam boli dve sídla bohatých pánov, vôkol ktorých sa nachádzali desiatky drevených domov a sedliackych statkov. Ľudia sa zaoberali hlavne poľnohospodárstvom.


Na kopci nazývanom Panská záhrada bola pochovaná pani Madočani, majiteľka hradu. Štyri smreký, zasadené okolo hrobu, rastú dodnes. Táto pani bola pochovaná v rakve, ktorá mala sklenené okienko, vďaka čomu bolo telo viditeľné. Keď sa mŕtvoľa začala rozkladať, pozostatky boli prenesené na miesto dnešného cintorína.

Dve tabule v obci sú venované významnému slovenskému geológovi z 19. storočia, Dionýzovi Štúrovi a Generálnemu štábu majora Popova z obdobia 2. svetovej vojny.

Pod rímskokatolíckym kostolom z roku 1616, zasvätenom sv. archanjelovi Michalovi, sa nachádza hrobka bývalých majiteľov obce. Neskoroklasicistický evanjelický kostol je zasvätený Božej Trojici a na fare sa v roku 1766 narodila matka básnika Karola Kuzmányho, Zuzana Prievická.

K stavebným pamiatkam patria tiež dva súľovské zámočky, hrad a zvonica v Hradnej. Jeden zo zámočkov je súkromným majetkom, je obnovený a leží v centre Súľova (1592).


V minulosti sa pod hradom v Hradnej (1600) nachádzali rybníky a fontány v tvare lva. V jeho okolí vraj rástlo veľa ruží a okrasných drevín. V nedeľu a cez sviatky sa na námestí konali slávnosti za účasti hostí a hudobníkov z Budapešti a Viedne. Veža v rotunde rezidencie mala z pravej strany izbu pre maďarského básnika Móra Jókai.

 Podle prvních historických dokladů „její hranice se začíná na Váhu, dál vede středem roviny, přechází přes nějaký potok oproti lesu a na úpatí hory vede k Jablonovskému potoku, který ústí do řeky Hradňanka“. V minulosti tam byly dvě sídla bohatých pánů, kolem kterých se nacházely desítky dřevěných domů a sedláckých statků. Lidé se zabývali hlavně zemědělstvím. Na kopci nazývaném Panská záhrada byla pohřbená paní Madočani, majitelka hradu. Čtyři smrky zasazené kolem hrobu rostou dodnes. Byla pochována v rakvi, která měla skleněné okénko a bylo vidět tělo. Když se začal rozklad těla, byly pozůstatky přeneseny na místo dnešního hřbitova. Dvě tabule ve vesnici jsou věnovány významnému slovenskému geologovi z 19. století Dionýzovi Štúrovi a Generálnímu štábu majora Popova z 2. světové války.

Pod římskokatolickým kostelem z roku 1616 zasvěcenému sv. archandělovi Michaelovi se nachází hrobka bývalých majitelů vesnice. Późněklasicistický evangelický kostel je zasvěcen Boží Trojici a na faře se v roce 1766 narodila matka básníka Karola Kuzmányho, Zuzana Prievická.

K stavebním památkám patří taky dva súľovské hrádky, hrad a zvonice v Hradné. Jeden z hrádků je soukromým majetkem, je obnoven a leží v centre Súľova (1592). V minulosti se pod hradem v Hradné (1600) nacházely rybníky a fontány ve tvaru lva.

Prý v jeho okolí rostlo velice mnoho růží a okrasných dřevin. V neděle a ve svátky se na náměstí konaly hody za účasti hostů a hudebníků z Budapešti a Vídně. Věž v rotundě rezidence měla z pravé strany pokoj pro maďarského básníka Mořice Jókai.

 In the past, there were two seats of rich men, around which were dozens of wooden huts and farms. The population was mainly involved in agriculture.

On the hill called Panská záhrada (Master's Garden) Mrs. Madočani was buried - an owner of the castle. Four spruces, planted at the grave, grow there until today. The Lady was buried in a coffin, which had a glass, through which one could see the body. When the corpse began to decompose, her remains were moved to the site of today's cemetery.

Two plaques are dedicated to: Slovak known nineteenth-century geologist - Dionýzo Štúrov and General Staff of Major Popov from World War II.

In front of the Archangel Michael's Roman Catholic Church from 1616 is a crypt of former owners of the village. Late-classical evangelical church carries the call of Holy Trinity, and at his vicarage in 1766 the mother of the poet Charles Kuzmányho, Zuzana Prievická was born.

Also the architectural monuments are two súľovski castles, castle and bell tower in Hradná. One of castles is private property, it has been renovated and is located in the center of Sulov (1592). Formerly there were ponds and fountains in the shape of a lion under the castle in Hradná (1600).

Supposedly lot of roses and ornamental shrubs grew in its surroundings. On Sundays and holidays ceremonies were held in the town square, in which participated guests and musicians from Budapest and Vienna. A tower in mansion's rotunda had a room on its right side where Hungarian poet Mór Jókai stopped.

Súl'ovský hrad (zamek)

Súl'ovský hrad dominovať nad okolicią i przez stulecia miał wpływ na życie okolicznej ludności. Został zbudowany na początku XV. w. na wysokości 660 m n. m., w celu obserwowania pobliskich dróg. Składał się z Dolnego i Górnego zamku, połączonych tunelami korytarzy wyciosanymi w skale. Na zamku było 18 pomieszczeń i poza pomieszczeniami mieszkalnymi znajdowała się tu: kuchnia, piekarnia, pralnia, spichlerz, stajnia, skarbiec z archiwum rodzinnym i piwnice.

Na zamku została sporządzona lista wyposażenia, wśród którego zostały wymienione różne meble, stoły, komody, cenne przedmioty jak np. obrazy malowane na płótnie czy szkłe, gobeliny, mosiężne i cynowane świeczniki, srebra: ozdobne okute srebrem fajki, srebrne tyżeczki, noże, srebrny miecz, kilka futer z niedźwiedzia, biżuteria: kolczyki, naszyjniki, złote pierścienie wysadzone szlachetnymi kamieniami oraz naczynia kuchenne, narzędzia ogrodnicze, ubrania, broń. Był to nie tylko spis, ale istnienie tych rzeczy potwierdzali również ludzie, którzy mieszkali w pobliżu.

Wycieczka na zamek jest odpowiednia dla wszystkich grup wiekowych, zarówno dla dzieci jak i dla najstarszego pokolenia.

Niespotykane formy skalne

Świadectwem są dumne skały, które trzymają w swoich objęciach tylko najtrwalsze mury, które nigdy nie orlich wysokościach wzniósł człowiek. (z legendy O okrutnym panu Súl'ova)

Turysta znajdzie tu wyjątkowe połączenie geologii, fauny, flory i historii. Natur Trail, czyli główny szlak turystyczny o długości 7,5 km i wysokością zaledwie 290 m, umożliwi nieforsowany półtoragodzinny spacer z 17 przystankami w kierunku Súl'ovskiego hradu.

Súl'ovský hrad

Súl'ovský hrad bol dominantou okolia, ktorá v priebehu storočí ovplyvňovala život obyvateľov tohto okolia. Bol postavený začiatkom 15. storočia vo výške 660 m. n. m., za účelom sledovania okolitých ciest. Pozostával z Dolného a Horného hradu, spojených tunelmi chodieb vytesanými do skaly. Na hrade bolo 18 miestností a okrem obytných priestorov sa tu nachádzali: kuchyňa, pekárňa, práčovňa, sýpka, maštal, trezor s rodinným archívom a pivnica.

Na hrade bol zoznam vecí, medzi ktorými je vymenovaný rôzny nábytok, stoly, komody, vzácne predmety ako napr. obrazy na plátne, skle, gobelíny, mosadzné a pocínované svietniky, hodiny, strieborné predmety: ozdobné strieborné fajky, strieborné lyžičky, nože, strieborný meč; niekoľko kožušín z medveďa, šperky: náušnice, náhrdelníky, zlaté prstene s drahokamami a kuchynské náradie, záhradnícke náradie, odevy, zbrane. Nešlo len o nejaký zoznam, existenciu vecí potvrdzovalo aj svedectvo ľudí, ktorí tu bývali.

Výlet na hrad je vhodný pre všetky vekové skupiny, ako pre deti, tak aj pre najstaršiu generáciu.

Unikátne skalné útvary

Svedectvom sú hrdé skały, ktoré držia vo svojom náručí len najodolnejšie múry, ktoré v orlich výškach kedysi postavil človek. (z legendy O krutom pánovi Súl'ova)

Turista tu nájde unikátne spojenie geológie, fauny, flóry a histórie. Natur Trail, čiže hlavný turistický chodník s dĺžkou 7,5 km a výškou len 290 metrov, ponúka nenáročnú prechádzku na jeden a pol hodiny so 17 zastávkami smerom ku Súl'ovskému hradu.

Súl'ovský hrad

Súl'ovský hrad byl dominantou okolí, která během století ovlivňovala život obyvatel tohoto okolí. Byl postaven začátkem 15. století ve výšce 660 m. n. m., za účelem sledování okolních cest. Skládala se s Dolního hradu a Horního hradu, které byly spojeny tunely choděb vyřezanými ve skále. Na hradě bylo 18 místností, kromě obytných prostorů se zde nacházely: kuchyně, pekárna, prádelna, sýpka, maštal, trezor s rodinným archívem a sklepy.

Na hradě byl seznam věcí, mezi kterými jsou uvedeny různé nábytek, stoly, komody, vzácné předměty jako např. obrazy na plátně, skle, gobelíny, mosazné a pocínované svícny, hodiny, stříbrné předměty: vyřezávané dýmky ve stříbře, stříbrné lžičky, nože, stříbrný meč, několik kožušin z medvěda, šperky: náušnice, náhrdelníky, zlaté prsteny s drahokamy a kuchyňské nádoby, zahradní nářadí, oděvy, zbraň. Byl to nejen pouhý seznam, ale potvrzovaly to taky postřehy lidí, kteří zde bydleli.

Výlet na hrad je vhodný pro všechny věkové skupiny, jak pro děti, tak pro nejstarší generaci.

Unikátní skalní útvary

Svědectvím jsou hrdé skály, které drží ve svém náručí jen nejodolnější zdí, které v orlich výškách kdykoliv postavil člověk. (z legendy O krutém pánu Súl'ova)

Turista zde najde unikátní spojení geologie, fauny, flory a historie. Nature Trail, což je hlavní turistická stezka s délkou 7,5 km a výškou jen 290 metrů, nabízí nenáročnou procházku na jednu a půl hodiny se 17 zastaveními směrem k Súl'ovskému hradu.

Súl'ovský hrad (A castle)

Súl'ovský hrad dominated over the area and for centuries it had an impact on the lives of local population. It was built in the early fifteenth century. at a height of 660 m above sea level, in order to watch over nearby roads. It consisted of a Lower and Upper castle corridors connected with tunnels chiselled into the rock. The castle had 18 rooms and apart from living quarters housed: a kitchen, bakery, laundry, granary, stables, treasury with family archives and basements.


A list of castle equipment was made, among which there are the different furniture: tables, chests of drawers, valuable items such as paintings on canvas or glass, tapestries, brass and tin candlesticks, silver: silver-shod ornate pipes, silver spoons, knives, silver sword, several bear furs, jewellery: earrings, necklaces, gold rings studded with precious stones and kitchenware, gardening tools, clothing, weapons. This was not just a list, but it also confirmed the existence of these things, and also the people who lived nearby.

A trip to the castle is suitable for all ages, both for kids and for the older generation.

Unusual rock formations

The testimony are proud rocks, which hold in their embrace only the most durable walls that once on the eagle heights were erected by man. (legend about a cruel master of Sulov)

The tourist will find a unique combination of geology, fauna, flora and history here. Natur Trail, the main trail with a length of 7.5 km and height of only 290 m, allows a non-tiring half hour stroll with 17 stops in the direction of Súl'ovski Hrad.

 Skaly majú výrazné ksztaľty i väčšosći sã to wãpienie oraz zlepieńce piaszczyste. To wlańnie piaskowiec tworzy ciekawe formy skalne. Przy wejściu do wãwozu znajdujã siã takie formyskalne jak: Organy, Paniusie, Mnich, Trójzãb. Na zamku wznosi siã Skalny Indianim - symbol wspõłistnienia człowieka i natury. Znana Brama Gotycka o charakterystycznym kształcie przypominajãcym bramã z gotyckim sklepieniem, nazywana rõwnie¿ Lomenã (Łamana) ma 13 m. Imponujãcã grupã form skalnych jest para skał Sowa i Sõwka. Ni¿ej bez trudu mo¿na zobaczyç Smrçok - grzyb skalny oraz inne grzyby skalne. Znajdujã siã tu tak¿e jaskinie. Jedna, majãca kształt kobiecego ciãła, została nazwana Maria Teresa i to zniej pochodzã liczne znaleziska archeologiczne. Najwy¿szym szczytem Súľovských skãł je Pyskatã kačka (Pyskata Kaczka) 822,3 m n. m.


Pogõrze Súľovskie tworzy grzbiet Stolovã z najwy¿szym szczytem Źibrid (867 m n. m.), pod nim znajduje siã Budzogãñ, a wszystkie te szczyty łączy przełãcz Patúch. W pobli¿u znajduje siã uzdrowisko w Rajeckých Teplicach oraz wieś Čičmany stynãca z oryginalnej, tradycyjnej architektury ludowej.

Unikatowa flora i fauna

Súľovské skaly sã najwiãkszym i najczãściej odwiedzanym skalnym miastem na Słowacji, ale piãkno Súľova to tak¿e fauna i flora.

Súľovské skaly zostały w roku 1973 uznane za Rezerwat przyrody o takiej samej nazwie. Jest to najstarszy rezerwat na terenie Obszaru Krajobrazu Chronionego Strã¿ovské vrchy. Wystãpuje tu wiele gatunkõw ptakõw, ssakõw i innych zwierzãt.



 Skaly majú výrazný reliéf a vãčšinou ide o wãpence a konglomerãty pieskovcov. Prãve pieskovec tvorí zaujímavã skalné útvary. V blízkosti obce tvorí spojenie vrstiev s hrúbkou nad 500 m zaujímavã útvary. Pri vchode do rokliny sa nachãdzajú skalné útvary: Organ, Dãmy, Mních, Trojzãb. Na hrade sa tÿči skalný Indiãñ - symbol koexistencie človeka a prírody. Znãma Gotická brãna s charakteristickým tvarom brãny s gotickou klenbou, nazývanã tie¿ Lomenã, meria 13 m. Impozantným súborem skalných útvarov je pár skãł Sova a Soviãka. Ni¿šie je mo¿ne bez hľadania zhládnuť Smrçok - skalný hríb a aj inã hríby. Nachãdzajú sa tu aj jaskyne. Jedna v tvare ženskãho tela bola pomenovanã Mãria Terãzia a pochãdzajú z nej mnohã archeologické nãlezy. Najvy¿ším vrchom Súľovských skãł je Pyskatã kačka 822,3 m n. m.


Súľovské pohorie tvorí hrebeň Stolovã s najvy¿ším vrchom Źibrid (867 m n. m.), pod ním sa nachãdza skalný Budzogãñ a vsetky tieto vrchy spãja sedlo Patúch. V blízkosti sa nachãdzajú kúpele v Rajeckých Tepliciach a dedina Čičmany, znãma originãlnou, tradiçnou ľudovou architektúrou.

Unikãtnã flõra a fauna

Súľovské skaly sũ najvãčšim a najnavštevovanejším skalným mestom na Slovensku, ale ku krãse Súľova patrí aj fauna a flõra.

Súľovské skaly boli v roku 1973 vyhlãsenã za Národnú prírodnú rezervãciu pod takým istým názvom. Je to najstaršia rezervãcia v Chránãnej krajinnãj oblasti Strã¿ovské vrchy. Vyskytujú sa tu mnohã druhy vtãkov, cicavcov a iných živočíchov.



 Skaly mají výrazný reliéf a většinou jsou to wãpence a konglomerãty pískovců. Prãvé pískovec tvorí zajímavã skalní útvary. Poblíž vesnice tvorí spojení vrstev s tloušťkou nad 500 m zajímavã útvary. Při vchodu do soutãšky se nachãzejí skalní útvary: Varhany, Dãmy, Mnich, Trozub. Na hradã se tÿčí skalní Indiãñ - symbol koexistence človãka a přírody. Znãmã Gotická brãna s charakteristickým tvarem brãny s gotickou klenbou, nazývanã taky Lomenã má 13 m výšky. Impozantním souborem skalních útvarů je pár skal Sova a Soviãka. Ni¿e je mo¿nã zhlédnout bez hledání Smrçok - skalní houba a jiné. Jsou zde taky jeskyně. Jedna, která tvarem připomínã ženskã tělo, byla pojmenovãna podle Marie Terezie a z jejího vnitra pochãzejí mnohã archeologické nãlezy. Nejvy¿ším vrchem Súľovských skal je Pyskatã kačka (kachna) 822,3 m n. m.


Súľovské pohoří tvorí hřeben Stolovã s nejvy¿ším vrchem Źibrid (867 m n. m.) pod ním se nachãzí skalní Budzogãñ a všechny tyto vrchy spojuje sedlo Patúch. Poblíž se nachãzejí lázně v Rajeckých Teplicích a vesnice Čičmany znãmã originãlní, tradiçní lidovou architekturu.

Unikãtní flora a fauna

Súľovské skály jsou největší a nejnavštevovanãjší skalní město na Slovensku, ale ke krãse Súľova patrí taky fauna a flora.

Súľovské skály byly v roce 1973 vyhlãšeny za Národní přírodní rezervaci se stejným názvem. Je to nejstarší rezervace v Chránãné krajinnã oblasti Strã¿ovské vrchy. Vyskytují se zde mnohã druhy ptãků, savců a jiných živočichů.



 The rocks have attractive shapes and are mostly are limestones and sandstone conglomerates. It is the sandstone that creates interesting rock formations. At the entrance to the gorge one can see such formations as: The Organs, Girlies, Monk, Trident. A Stone Indian rises on the castle - a symbol of coexistence of man and nature. Well-known Gothic Gate with a characteristic shape resembling a gate of the Gothic vault, also called Lomenã (Broken) is 13 m high. An impressive group of rocks is a pair of rocks - an Owl and a Burrowing Owl. Below one can easily see Smrçok - a rock mushroom and other rock fungi. There are also caves. One of them has a shape of a woman's body, was named Maria Teresa, and numerous archaeological finds were found there. The highest peak of Súľovské skaly is Pyskatã kačka (Sassy Duck) - its height is 822.3 m above sea level.

Súľovsk Foothills form Stolov ridge with its highest peak - Źibrid (867 m), under it is the Budzogãñ, and all of these peaks are connected by Patúch pass.

Nearby there is a spa town in Rajecke Teplice and Čičmany village, famous for its original, traditional folk architecture.

Unique flora and fauna

Súľovské skaly are the biggest and the most popular rock city in Slovakia, but also fauna and flora create the beauty of Sulov.

Súľovské skaly in 1973 were considered the nature reserve of the same name. It is the oldest reserve in Strã¿ovské vrchy Protected Landscape Area. There are many species of birds, mammals and other animals here.



Gmina Strumień (województwo śląskie) jest najbardziej na północ wysuniętą częścią powiatu cieszyńskiego. W jej granicach administracyjnych leży sześć miejscowości: **Bąków, Pruchna, Drogomyśl, Strumień, Zabłocie i Zbytków**. Ze względu na obecność licznych stawów i akwenów wodnych gmina jest nazywana „**Żabim Krajem**”. W gminie mieszka prawie 12,5 tys. mieszkańców, w samym Strumieniu ponad 3,5 tys. To jedno z najmniejszych miast województwa śląskiego z najstarszym ratuszem na rynku.

Położenie

Przez gminę przebiegają dwie ważne **drogi**: międzynarodowa do przejścia granicznego w Cieszynie oraz krajowa Katowice-Ustroń-Wiśła, popularnie zwana Wiślanką (DK 81). Gmina otoczona jest dużymi miastami. Należą do nich Żory, Cieszyn, Bielsko-Biała, Jastrzębie Zdrój i Pszczyna.



Obec Strumień (slezský kraj) je najviac na sever položenou časťou tešínskeho okresu. V jej katastrálnom území sa nachádza päť dedín: **Bąków, Pruchna, Drogomyśl, Zabłocie a Zbytków** a šieste je mesto Strumień. Vzhľadom na početné rybníky a vodné nádrže je obec nazývaná „**Žabi Kraj** (žabia krajina)”. Obec má takmer 12,5 tis. obyvateľov, v samotnom Strumieni ich býva nad 3,5 tis. Je to jedno z najmenších miest slezského kraja s najstaršou radnicou na námestí.

Poloha

Obec pretínajú dve dôležité cesty: medzinárodná k hraničnému priechodu v Tešíne a štátna Katowice-Ustroń-Wiśła, bežne nazývaná Wiślanka (DK 81). Obec je obklopená veľkými mestami, ku ktorým patria Żory, Cieszyn, Bielsko-Biała, Jastrzębie Zdrój a Pszczyna.

foto: UM Strumień



foto: Dawid Janik



Obec Strumień (slezský kraj) je nejsevernější částí tešínského okresu. V jejím katastrálním území se nachází pět vesnic: **Bąków, Pruchna, Drogomyśl, Zabłocie a Zbytków** a šestým je město **Strumień**. Vzhledem na početné rybníky a vodní nádrže je obec nazývaná „**Žabi Kraj** (žabí země)”. Obec má téměř 12,5 tis. obyvatel, v samotném Strumieni bydlí více než 3,5 tis. osob. Je to jedno z nejmenších měst slezského kraje s nejstarší radnicí na náměstí.

Poloha

Obec přetínají dvě důležité cesty: mezinárodní k hraničnímu přechodu v Tešíně a státní Katowice-Ustroń-Wiśła, běžně nazývaná Wiślanka (DK 81). Obec je obklopená velkými městy, ke kterým patří Żory, Cieszyn, Bielsko-Biała, Jastrzębie Zdrój a Pszczyna.



The Municipality of Strumień (Silesia) is the northernmost part of the county of Cieszyn. In its administrative limits are six towns: **Bąków, Pruchna, Drogomyśl, Strumień, Zabłocie and Zbytków**. Due to the presence of numerous ponds and water basins, the municipality is called „**Frog Country**”. The municipality has nearly 12.5 thousand inhabitants, out of which more than 3.5 thousand live in Strumien. This is one of the smallest towns in Silesia with the oldest town hall in the market square.

Location

Two important roads run through the municipality: the international one leading to the border crossing in Cieszyn and domestic Katowice-Ustroń Wisla, popularly called Wiślanka (Route 81). The municipality is surrounded by large cities. These include Żory, Cieszyn, Bielsko-Biala, Jastrzębie Zdrój and Pszczyna.

Kultura i rekreacja

W kulturalne inicjatywy chętnie włączają się mieszkańcy. To dzięki ich ogromnemu zaangażowaniu mają miejsce liczne spektakle, festiwale czy wydarzenia. Wiosną organizowane są pasje wielkanocne. W grudniu największa w województwie żywa szopka przyciąga rzesze turystów.

W **Parku Miejskim** w Strumieniu, zlokalizowanym zaledwie 4 km od Wiślanki, zmęczeni drogą turyści znajdą ukojenie w iście nadmorskim klimacie. W parku znajduje się fontanna solankowa, w której płynie oryginalna Solanka z Zabłocia. Dzięki niej w całym parku panuje morski klimat, z bardzo wysoką zawartością jodu. Plac zabaw z piaskownicą i plenerowe szachy pomogą odpocząć najmłodszym.

Miejskie Centrum Kultury i Rekreacji - w obiekcie znajduje się basen odkryty z dwutorową zjeżdżalnią, korty tenisowe, korty do squasha i plac zabaw dla dzieci. Jest to również siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, który współpracuje z różnymi organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy. Jedną z większych, sztandarowych imprez organizowanych przez MGOK jest Staromiejska Wiosna w pierwszy weekend czerwca. Marzec już tradycyjnie jest miesiącem kobiet. Przyjeżdżają tu ze swoimi koncertami ogólnopolskie gwiazdy (Czesław Śpiewa, Raz Dwa Trzy, De Mono, Carrantouhill). Ponadto dzieci i młodzież wolny czas mogą spędzać w **świetlicach środowiskowych** zlokalizowanych w Bakowie, Drogomyślu, Pruchnej, Zabłociu i Zbytkowie. Świetlice realizują wiele projektów i ciekawych inicjatyw.



Kultúra a rekreácia

Obyvatelia sa radi zapájajú do kultúrnych iniciatív. Vďaka ich obrovskej angažovanosti sa konajú početné predstavenia, festivaly či udalosti. Na jar sa organizujú Veľkonočné pašie. V decembri láka mnohých turistov živý betlehem, ktorý je najväčší v kraji.

V **mestskom parku** v Strumieni, ktorý sa nachádza len 4 km od cesty Wiślanka, nájdu unavení cestovatelia turisti oddych v dokonale nadmorskej klíme. V parku sa nachádza solná fontána, z ktorej tečie originálna Solanka zo Zabłocia. Vďaka nej je v celom parku nadmorská klíma s veľmi vysokým obsahom jódu. Vďaka ihrisku s pieskoviskom a šachmi pod holým nebom si môžu oddýchnuť aj tí najmladší.

Mestské stredisko kultúry a rekreácie - v objekte sa nachádza vonkajší bazén s dvojdrahovou šmykačkou, tenisové kurty, kurty pre squash a detské ihrisko. Je to aj sídlo Mestského a obecného kultúrneho strediska, ktoré spolupracuje s rôznymi organizáciami a združeniami, ktoré pôsobia na území obce. Jedno z najväčších a najhlavnejších podujatí, organizovaných Kultúrnym strediskom, predstavuje Staromestská jar prvý júnový víkend. Marec je už tradične mesiacom žien. Prichádzajú tu koncertovať hviezdy známe po celom Poľsku (Czesław Śpiewa, Raz Dwa Trzy, De Mono, Carrantouhill). Deti a mládež môžu navyše tráviť voľný čas v klubovniach, ktoré sa nachádzajú v Bąkowie, Drogomyślu, Pruchnej, Zabłociu a Zbytkowie. Klubovne realizujú veľa projektov a zaujímavých iniciatív.



Kultura a rekreace

Do kulturních iniciativ se rádi zapojují obyvatelé. Díky jejich obrovské angažovanosti se konají četné představení, festivaly nebo události. Na jaře jsou organizovány velikonoční pašije. V prosinci láká mnoho turistů největší živý betlém v kraji.

V **městském parku** v Strumieni, který se nachází jen 4 km od cesty Wiślanka, najdou turisté unavení cestováním oddych v skutečně nadmořské klíma. V parku se nachází solanková fontána, ze které teče originální solanka ze Zabłocia. Díky ní je v celém parku nadmořské klíma s velmi vysokým obsahem jódu. Hřiště s pískovištěm a plenérové šachy pomáhají nejmladším oddychovat.

Městské středisko kultury a rekreace - v objektu se nachází venkovní bazén se skluzavkou, která má dvě dráhy, tenisové kurty, kurty pro squash a dětské hřiště. Je to také sídlo Městského a obecního kulturního střediska, které spolupracuje s různými organizacemi a sdruženími, které působí na území obce. Jednou z největších, hlavních událostí organizovaných kulturním střediskem je Staroměstské jaro o prvním červnovém víkendu. Březen je už tradičně měsícem žen. Mají zde své koncerty celopolské hvězdy (Czesław Śpiewa, Raz Dwa Trzy, De Mono, Carrantouhill). Děti a mládež mohou navíc trávit volný čas v klubovnách, které se nacházejí v Bąkowě, Drogomyśli, Pruchné, Zabłoci a Zbytkowě. Klubovny realizují mnohé projekty a zajímavé iniciativy.



Culture and Recreation

The residents are happy to participate in the cultural events. It is thanks to their enormous commitment numerous performances, festivals or events take place. Spring Easter passions are organized. In December, the largest in the province live nativity scene attracts many tourists.

In the **City Park** in Strumien, located just 4 km from Wiślanka, tourists that are tired of the way will find solace in true coastal climate. There is a brine fountain in the park, which flows from the original brine Zabłocie. Thanks to the fountain there is a maritime climate throughout the park, with a very high content of iodine. Playground with sandpit and outdoor chess will help the youngest to relax.

Urban Culture and Recreation Centre - The property features an outdoor pool with a dual water slide, tennis courts, squash courts and a playground for children. It is also the seat of the Municipal Cultural Centre, which works with various organizations and associations operating in the municipality. One of the major flagship events organized by MCC is The Old Town Spring which takes place during the first weekend of June. March is traditionally women's month. National music stars come here with their concerts (Czesław Śpiewa, Raz Dwa Trzy, De Mono, Carrantouhill). In addition, children and young people can spend their free time in **community centres** located in Bąk, Drogomysl, Pruchna, Zabłocie Zbytków. These centres implement a number of interesting projects and initiatives.

Zabytki

W Strumieniu znajduje się m.in. najstarszy w województwie śląskim **ratusz** z 1628 r., w nim **galeria Pod Ratuszem**. Kilkaset metrów dalej stoi barokowe **sanktuarium** św. Barbary z 1790 r. naprzeciw którego jest najstarsza na Podbeskidziu **cukiernia** U Szostka. Rynek otoczony jest urokliwymi **kamieniczkami** z XVIII i XIX wieku. Na środku stoi **pomnik** Jezusa Chrystusa z 1886 r.

Gmina jest bogata w zabytki, które znajdują się nie tylko w mieście ale również w sołectwach. Drogomyśl może pochwalić się **dworem baronów Kaliszów** zbudowanym w barokowo-klasycystycznym stylu, w którym aktualnie znajdują się Warsztaty Terapii Zajęciowej. W Pruchnej przy głównej drodze do Cieszyna **stoi krzyż pokutny** z 1645 r., który w owym czasie zabójca postawił w miejscu zbrodni.

Szkolnictwo i edukacja

W każdej miejscowości gminy Strumień znajduje się **przedszkole**. Jest tu pięć szkół podstawowych (Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Strumień, Zabłocie) i trzy gimnazja (Drogomyśl, Pruchna, Strumień) Dzieci mogą bawić się na **placach zabaw**, które powstają w ramach akcji „Plac zabaw w każdej wsi”. Za tę inicjatywę Burmistrz Strumienia Anna Grygierek otrzymała gratulacje od Rzecznika Praw Obywatelskich Marka Michalaka.



Pamiętki

V Strumieni sa nachádza o. i., najstaršia v sliezskom kraji, **radnica** z roku 1628 a v nej **galéria pod radnicou**. Niekoľko sto metrov ďalej je barokové **sanktuárium** sv. Barbory pochádzajúce z roku 1790 a oproti nemu sa nachádza **cukráreň** U Szostka, ktorá je najstaršia v Podbeskydí. Dookola námestia stoja pôvabné meštánske domy z 18. a 19. storočia. Uprostred sa týči **pomník** Ježiša Krista z roku 1886.

Obec je bohatá na pamiatky, ktoré sa nachádzajú nielen v meste, ale aj v dedinách. Drogomyśl sa môže pochváliť **sídrom barónov** Kaliszovcov postavenom v barokovo-klasicistickom slohu, v ktorom sa aktuálne konajú Workshopy ergoterapie. V Pruchnej pri hlavnej ceste do Tešina stojí **kajúci kríž** z roku 1645, ktorý v tom čase postavil vrah na mieste zločinu.

Školstvo a vzdelávanie

V každej osade v obci Strumień sa nachádza **materská škôlka**. Je tu päť základných škôl (Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Strumień, Zabłocie) a tri gymnázia - základné školy vyššieho stupňa (Drogomyśl, Pruchna, Strumień). Deti sa môžu hrať na detských ihriskách, ktoré vznikajú v rámci akcie „Detské ihrisko v každej dedine”. Za túto iniciatívu bola primátorka Strumienia, Anna Grygierek, ocenená Hovorcom občianskych práv Markom Michalakom.



Památky

V Strumieni se nachází m. j. nejstarší **radnice** v slezském kraji z roku 1628 a v ní **galerie pod radnicí**. Pár set metrů dál je barokní **sanktuarium** sv. Barbory z roku 1790, oproti kterému je nejstarší **cukrárna** v Podbeskydí U Szostka. Kolem náměstí se nacházejí půvabné měštánské domy z 18. a 19. století. Uprostřed stojí **pomník** Ježíše Krista z roku 1886.

Obec je bohatá na památky, které se nacházejí nejen ve městě, ale taky ve vesnicích. Drogomyśl se může pochlubit **sídlem baronů** Kaliszovců postaveném v barokně-klasicistickém slohu, ve kterém se aktuálně konají Workshopy ergoterapie. V Pruchné u hlavní cesty do Tešina stojí **kríž postaven jako výraz pokání** v roce 1645, na místě kde vrah spáchal vraždu.

Školství a vzdělávání

V každé osadě v obci Strumień se nachází **mateřská škola**. Je zde pět základních škol (Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Strumień, Zabłocie) a tři gymnázia - základní školy vyššího stupně (Drogomyśl, Pruchna, Strumień). Děti si mohou hrát na dětských hřištích které vznikají v rámci akce „Dětské hřiště v každé vesnici”. Za tuto iniciativu byla primátorka Strumienia Anna Grygierek oceněná mluvčím občánských práv (ombudsmanem) Markem Michalakem.



Monuments

Among others, the oldest **town hall** in Silesia of 1628, is located in Strumien, with **a gallery under the Town Hall**. A few hundred meters away stands the baroque **sanctuary** of St. Barbara from 1790, in front of which is the oldest **patisserie** in Podbeskidzie - U Szostka. The market is surrounded by charming **town houses** of the eighteenth and nineteenth centuries. In the middle stands a **statue** of Jesus Christ from 1886

The municipality is rich with historical monuments, which are not only in town but also in the rural administrative units. Drogomyśl can boast **Kalisz barons court** built in baroque and neoclassical style, which are currently house Therapy Workshops. In Pruchna next to the main road to Cieszyn stands s a penitential cross of 1645, which at that time a killer set at the crime scene.

Education

In every village in the municipality is a kindergarten. There are five primary schools (in Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Stream, and Zabłocie) and three gymnasiums (in Drogomyśl, Pruchna, and Strumien) Children can play on **playgrounds**, which are made as a part of the „Playground in every village” initiative. For this initiative, the Mayor of Strumień - Anna Grygierek - received congratulations from Marek Michalak - the Ombudsman.

Gminy, miasta i instytucje partnerskie Gminy Strumień:

Republika Czeska:

1. Miasto Petřvald
2. Stowarzyszenie Pro Gymnasium w Ostrawie
3. Gmina Dolní Domaslavice
4. Miasto Šenov
5. Miasto Vratimov
6. Religijny Ośrodek Wolnego Czasu św. Jana Boska w Hawierzowie
7. FK Slovan Záblati
8. TJ Sokol Záblati

Republika Słowacka:

1. Województwo Žyľińskie
2. Kysuckie Muzeum w Czadcy
3. Gmina Dolný Hričov
4. Gmina Krasňany
5. Wojewódzki Ośrodek Kultury w Žilinie
6. Gmina Rudina
7. Družstevník Záblatie



Obce, města a partnerské instituce Obce Strumień:

Česká Republika:

1. Mesto Petřvald
2. Občianske združenie PRO GYMNASIUM v Ostrave
3. Obec Dolní Domaslavice
4. Obec Šenov
5. Mesto Vratimov
6. Církevné stredisko voľného času sv. Jána Bosca v Havířove
7. FK Slovan Záblati
8. TJ Sokol Záblati

Slovenská Republika:

1. Žilinský samosprávny kraj
2. Kysucké múzeum v Čadci
3. Obec Dolný Hričov
4. Obec Krasňany
5. Krajské kultúrne stredisko v Žiline
6. Obec Rudina
7. Družstevník Záblatie



Obce, města a partnerské instituce Obce Strumień:

Česká Republika:

1. Město Petřvald
2. Občanské sdružení PRO GYMNASIUM v Ostravě
3. Obec Dolní Domaslavice
4. Obec Šenov
5. Město Vratimov
6. Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově
7. FK Slovan Záblatí
8. TJ Sokol Záblatí

Slovenská Republika:

1. Žilinský samosprávny kraj
2. Kysucké muzeum v Čadci
3. Obec Dolný Hričov
4. Obec Krasňany
5. Krajské kulturní středisko v Žilině
6. Obec Rudina
7. Družstevník Záblatie



Municipalities, cities and partner institutions of the Municipality of Strumień:

Czech Republic:

1. Petřvald
2. Pro Gymnasium Association in Ostrava
3. Municipality of Dolní Domaslavice
4. Šenov
5. Vratimov
6. Free Time Religious Centre of St. John the Divine in Havirov
7. FK Slovan Záblati
8. TJ Sokol Záblati

Slovak Republic:

1. Žilina Voivodeship
2. Kysucke Museum in Čadca
3. Municipality of Dolný Hričov
4. Municipality of Krasňany
5. Regional Cultural Centre in Žilina
6. Municipality of Rudina
7. Družstevník Záblatie

